



**GRADSKI MUZEJI  
SARAJEVO**

ARS AEVI



**INFORMACIJA  
O RADU I POSLOVANJU  
JAVNE USTANOVE „GRADSKI MUZEJI“  
ZA 01.01.2024. – 30.06.2024.**

Septembar, 2024.

## SADRZAJ

<b>UVOD</b> .....	<b>2</b>
<b>STATUTARNI ELEMENTI O USTANOVI</b> .....	<b>2</b>
<b>AKTIVNOSTI "Muzej savremene umjetnosti ARS Aevi Sarajevo"</b> .....	<b>2</b>
<b>AKTIVNOSTI "Olimpijski muzej Sarajevo"</b> .....	<b>18</b>
<b>AKTIVNOSTI "Sarajevski spomenar - Spomen soba za ubijenu djecu Sarajeva 1992-1995"</b> .....	<b>34</b>
<b>AKTIVNOSTI Bistrička stanica - muzejska postavke "Valter brani Sarajevo"</b> .....	<b>35</b>

# UVOD

Izveštaj o radu i poslovanju Javne ustanove „Gradski Muzeji“ Sarajevo obuhvata period od 01. januara 2024. do 30. juna 2024. godine. Tokom ovog razdoblja, programske aktivnosti i zadaci su realizirani u skladu sa raspoloživim finansijskim mogućnostima te kapacitetima ustanove. Svi poslovni procesi i aktivnosti bili su usklađeni sa osnovnim ciljevima zbog kojih je ustanova osnovana, čime se doprinosi očuvanju i promociji kulturno-historijskog naslijeđa Grada Sarajeva.

## Cilj izvještaja

Cilj ovog izvještaja je da se Gradsko vijeće Grada Sarajeva upozna sa poslovanjem Javne ustanove „Gradski Muzeji“ Sarajevo te da ima uvid u realizaciju ključnih zadataka i projekata. Također, izvještaj pruža osnov za kontinuirano praćenje poslovanja ustanove, evaluaciju izvršenja zadatah ciljeva i identifikaciju potreba za budućim unapređenjima.

## Programske aktivnosti

U navedenom periodu, realizirani su sljedeći ključni programi i aktivnosti:

**Izložbene aktivnosti:** Ustanova je organizirala nekoliko značajnih izložbi koje su imale za cilj promociju kulturne baštine Sarajeva, te međunarodnu saradnju sa sličnim institucijama. Poseban fokus stavljen je na povremene i stalne postavke vezane za Olimpijske igre, te kulturno-historijske događaje od značaja za grad.

**Edukativni programi:** Gradski muzeji su proveli niz edukativnih radionica za škole i studente, s posebnim osvrtom na mlade generacije, kako bi se potakla njihova svijest o važnosti kulturne baštine.

**Saradnja sa lokalnim i međunarodnim institucijama:** Ustanova je nastavila razvoj saradnje s relevantnim partnerima, što je rezultiralo brojnim donacijama, kao i zajedničkim projektima usmjerenim na očuvanje kulturno-historijskog naslijeđa.

**Konzervatorski radovi:** Realizirani su konzervatorski radovi na nekoliko artefakata od značaja, čime je osigurana njihova dugoročna zaštita i očuvanje za buduće generacije.

## Finansijsko poslovanje

Aktivnosti tokom izvještajnog perioda vršene su u skladu s finansijskim planom ustanove. Finansijska stabilnost je osigurana kroz racionalno korištenje dostupnih resursa, a uz podršku osnivača, Gradsko vijeće i donatorskih organizacije, uspješno su realizirani ključni projekti.

Poslovanje Javne ustanove „Gradski Muzeji“ Sarajevo tokom prvih šest mjeseci 2024. godine odvijalo se u skladu s planiranim ciljevima i programskim zadacima. Ustanova je uspješno izvršila svoje funkcije, doprinoseći promociji i očuvanju kulturno-historijskog naslijeđa Grada Sarajeva. Kontinuirana podrška Gradskog vijeća i dalje će biti ključna za realizaciju budućih planova i projekata.

# STATUTARNI ELEMENTI O USTANOVU

## Uvod

Gradsko vijeće Grada Sarajeva je 29. novembra 2017. godine donijelo odluku o osnivanju Javne ustanove „Muzej savremene umjetnosti Ars Aevi Sarajevo“. Ova ustanova je osnovana kao gradska javna ustanova s ciljem obavljanja javne službe i muzejske djelatnosti, te je definirano postojanje javnog interesa za njeno osnivanje. Odlukom je utvrđeno da se radi o ustanovi u vlasništvu Grada Sarajeva, koja djeluje u okviru šire kulturne politike grada.

## Promjene u organizacionoj strukturi

U aprilu 2020. godine donesena je odluka o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju, kojom je naziv ustanove promijenjen u Javna ustanova „Gradski Muzeji“ Sarajevo. Tom izmjenom, ustanovi je dodatno povjereno upravljanje Olimpijskim muzejom Sarajevo, čime je proširen obim njenog djelovanja. Ovaj muzej, posvećen očuvanju i promociji kulturnog naslijeđa vezanog za Zimske olimpijske igre održane u Sarajevu 1984. godine, postao je sastavni dio djelatnosti ove javne ustanove.

## Daljnje proširenje djelatnosti

Tokom 2022. godine, na prijedlog gradonačelnice Sarajeva, usvojena je odluka o izmjenama i dopunama odluke o osnivanju Javne ustanove „Gradski Muzeji“ Sarajevo, čime je ustanovi pridružena realizacija projekta „Sarajevski spomenar“. Ovaj projekt uključuje Spomen sobu posvećenu ubijenoj djeci Sarajeva tokom opsade 1992.-1995. godine, čime se dodatno obogaćuje kulturno-historijska ponuda muzeja.

Također, tokom 2023. godine Javna ustanova „Gradski Muzeji“ Sarajevo preuzela je na upravljanje i muzejsku postavku „Valter brani Sarajevo“, koji će biti smješten u prostoru Bistričke stanice. Ova postavka predstavlja važan segment kulturnog naslijeđa vezanog za Drugi svjetski rat i borbu naroda Sarajeva protiv fašizma.

## Osnovni podaci o ustanovi

- **Puni naziv:** Javna ustanova „Gradski Muzeji“ Sarajevo
- **Adresa:** Petrakijina 7, Olimpijski muzej, 71000 Sarajevo
- **Telefon:** 033 529 820
- **E-mail:** info@gradskimuzeji.ba
- **Web stranice:** [www.gradskimuzeji.ba](http://www.gradskimuzeji.ba); [www.arsaevi.ba](http://www.arsaevi.ba)
- **Identifikacioni broj:** 4202508280005
- **Direktorica:** Senka Ibrišimbegović
- **Osnovna djelatnost:** Muzejska

## Zaposlenici

Na dan 30.06.2024. godine, ustanova ima sljedeći broj zaposlenih:

- **Zaposleni na neodređeno vrijeme:** 9
- **Zaposleni na određeno vrijeme:** 3 (preko Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo)

## Organizacija ustanove

Javna ustanova „Gradski Muzeji“ Sarajevo ima sljedeće organe upravljanja:

- **Nadzorni odbor**
- **Upravni odbor**
- **Direktor**

Osnivanje Javne ustanove „Gradski Muzeji“ Sarajevo, te njeno daljnje razvijanje kroz proširenje djelatnosti i upravljanje ključnim kulturno-historijskim postavkama, predstavlja važan doprinos očuvanju i promociji kulturne baštine Sarajeva. Ustanova nastavlja sa svojom misijom pružanja muzejske djelatnosti, koja uključuje prikupljanje, čuvanje i izlaganje artefakata od značaja za historiju i kulturu Grada Sarajeva, Bosne i Hercegovine i šire.

## **AKTIVNOSTI “Muzej savremene umjetnosti ARS AEVI Sarajevo”**

Muzej savremene umjetnosti Ars Aevi Sarajevo osnovan je kao međunarodni umjetnički projekt u Sarajevu početkom devedesetih godina s ciljem prikupljanja kolekcije savremenih umjetničkih djela iz cijelog svijeta, kao odgovor na opsadu Sarajeva. S godinama, Ars Aevi se razvio u jedan od najvažnijih centara savremene umjetnosti u regiji.

Osim što smo radili na promociji domaćih umjetnika, također intenzivno smo radili na uspostavljanju i produblivanju međunarodnih partnerstava. Kroz ove kolaboracije, muzej je omogućio bosanskohercegovačkim umjetnicima da predstavljaju svoje radove na međunarodnoj sceni, dok smo istovremeno domaćoj publici predstavili inovativne pristupe i tendencije u svjetskoj savremenoj umjetnosti.

Uloga Ars Aevi kao kulturnog mosta posebno dolazi do izražaja u njegovoj sposobnosti da prevazilazi političke i kulturne barijere, promovirajući univerzalne vrijednosti umjetnosti i kulture. Muzej je postao simbol otpornosti i otvorenosti, dokazujući da umjetnost ima moć da ujedini ljude i kulture u težnji ka boljem razumijevanju i međusobnom poštovanju.

Tokom 2024. godine, Muzej je nastavio svoju misiju promocije univerzalnih vrijednosti kroz umjetnost, okupljajući umjetnike, kritičare i ljubitelje umjetnosti na globalnoj sceni.

#### Programske aktivnosti i izložbeni projekti

Tokom 2024. godine, Muzej savremene umjetnosti Ars Aevi realizirao je nekoliko važnih izložbenih projekata koji su obuhvatili domaću i međunarodnu savremenu umjetničku produkciju. Ključne izložbe uključivale su radove nekih od najpoznatijih svjetskih i bosanskohercegovačkih umjetnika, čime je Ars Aevi ponovo potvrdio svoju ulogu kulturnog mosta između različitih naroda i kultura.

#### **Izložba Andreja Đerkovića: “Braco Dimitrijević: I met at 11.21 am, Sarajevo 2002”**

Jedna od najvažnijih izložbi organiziranih u prvom dijelu 2024. godine bila je postavka “Braco Dimitrijević: I met at 11.21 am, Sarajevo 2002”, realizirana u saradnji sa “Centre de la photographie Genève” i postavljena u galeriji Manifesto. Sarajevsko-ženevski umjetnik Andrej Đerković u ovoj izložbi propituje odnos umjetnika prema svakodnevnici i mehanizme kojima se umjetnici i njihovi radovi pozicioniraju unutar kulturnih okvira, posebno unutar međunarodnog savremenog umjetničkog sistema.



*Andrej Derković ispred portreta Brace Dimitrijevića*



*Atmosfera na izložbi*

Ovaj 'site-specific' rad se odnosi na čuvenu seriju Slučajni prolaznici Derkovićevog poznanika i sugrađanina Brace Dimitrijevića, jednog od pionira konceptualne savremene umjetnosti.



Suštinom ljudskog ponašanja i čitanja svakodnevnog okruženja, u Đerkovićevom radu dolazimo do propitivanja mehanizama promocije određenih ideja/osoba, koji su kulturološki instalirani u prilično zatvorenom i kalvinističkom ženevskom savremenom društvu.

*Detalj izložbe*

Proces ove intervencije u javnom prostoru se u stvari odvija u suprotnom pravcu od izvornog rada Brace Dimitrijevića, čija je ideja bila da analizira određena ponašanja javnosti koja je portretirane subjekte automatski 'čitala' kao poznate ličnosti iz politike i medija, što isti izvorno nisu.

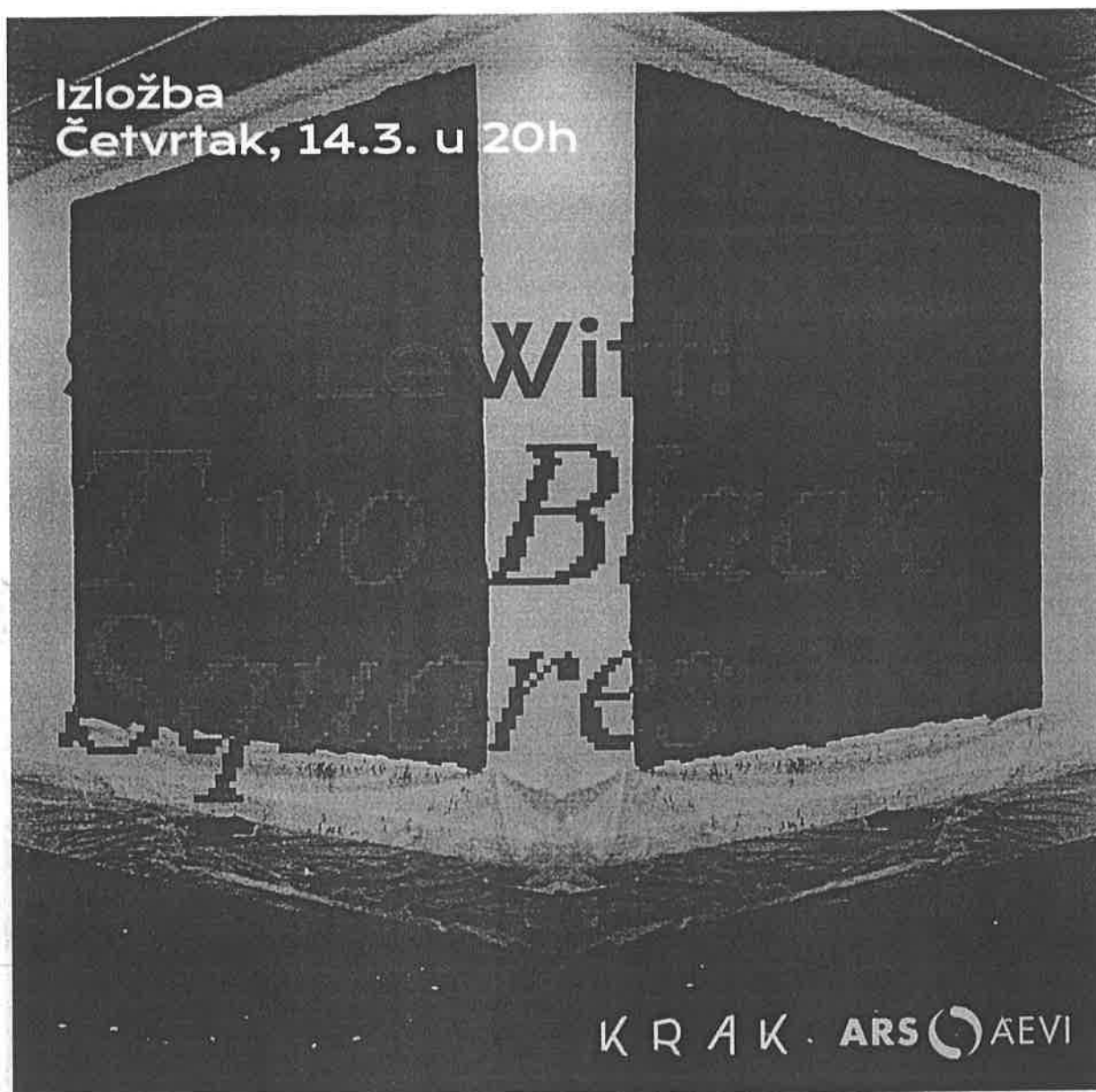
Đerkovićev portret jednog od najpoznatijih savremenih svjetskih umjetnika, pod komesarijatom uglednog likovnog kritičara i tadašnjeg direktora ženevskog Centra za fotografiju Joerga Badera, postavljen 2021. godine na fasadi zgrade "Le Commun", kompleksu u kojem se uz Centar za fotografiju, nalaze Muzej i Centar za savremenu umjetnost (Musée d'art contemporain MAMCO / Centre d'art contemporain CAC), zapliće monumentalno sa svakodnevnim, kroz ideju medijske dogme i (predra)suda prema umjetničkom djelu u izravnoj i snažnoj maniri.

Postavka ovog rada u Galeriji Manifesto, ima zadatak da demistificira stanje kulturološke svijesti sarajevskog kulturnog miljea o nukleusu radova Muzeja savremene umjetnosti Ars Aevi u čijoj se kolekciji također među autorima, nalaze ova dva sarajevska umjetnika.

### **Ars Aevi Tour: "Two Black Squares" Sol LeWitta**

U okviru projekta *Ars Aevi Tour*, Muzej je organizirao izložbu rada "Two Black Squares" američkog konceptualnog umjetnika Sol LeWitta u Bihaću. Ova postavka, koja je predstavljena kao dio inicijative za širenje prisutnosti muzeja širom Bosne i Hercegovine, omogućila je lokalnoj publici susret s minimalizmom i konceptualnom umjetnošću kroz rad jednog od najpoznatijih svjetskih umjetnika. Rad "Two Black Squares" bio je ključna tačka kulturne razmjene između lokalne i međunarodne umjetničke scene, čime je Ars Aevi dodatno obogatio kulturnu scenu Bosne i Hercegovine.





Rad Two Black Squares (Glossy and Flat) američkog umjetnika Sol LeWitta, javnosti je predstavljen 1996. godine izložbom Ars Aevi 2000, Dieci artisti internazionali, pod selekcijom Brune Corà.

U vrijeme aktivnog djelovanja, Sol LeWitt je crteže na zidu izvodio s asistentima, često potpuno distanciran od procesa produkcije umjetničkog rada. Crteži su se prenosili prema nacrtu umjetnika, unaprijed određenim koloritom, pritiskom i gustoćom boje pri čemu materijalna priroda zida bi postala njihov integralni dio.

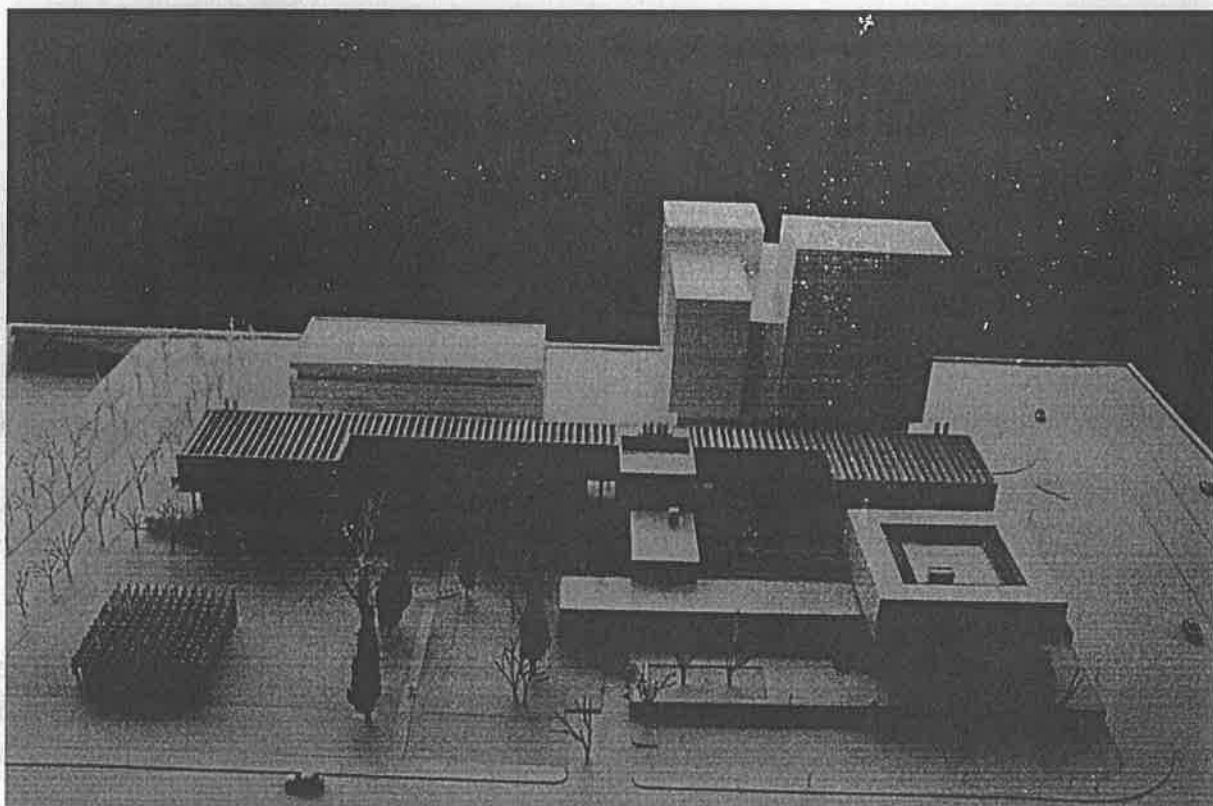
Sol LeWitt (1928-2007) je američki minimalista i konceptualni umjetnik. Školovao se na Syracuse Univerzitetu gdje je i diplomirao 1949. godine. Pedesetih godina radio je kao grafički dizajner u izdavačkim kućama i arhitektonskim biroima. Prvi trodimenzionalni rad jednostavne, modularne forme u kojem je naglasio geometriju a odbacio tehnički izražaj, izveo je 1963. godine. LeWitt samostalno izlaže od 1965. godine; 1978. izlaže u njujorškoj MoMA;

1993. godine izlaže u Addison Gallery of American Art (Andover, Massachusetts) gdje su upravo Wall Drawings središnje djelo izložbe.

Izložba Sol Lewitta Two Black Squares realizirali smo u KRAK centru, čija je namjera obnavljanje ranijih i uspostavljanje novih veza s bosanskohercegovačkom umjetničkom scenom, te organizacijama i pojedincima koji usmjeravaju njezin razvoj.

### **Infrastrukturni projekti: Izgradnja novog Muzeja Ars Aevi**

Jedan od najvažnijih projekata u razvoju Muzeja savremene umjetnosti Ars Aevi u narednim godinama je izgradnja novog muzeja, koji će postati ne samo simbol kulturnog preporoda Sarajeva, već i značajan regionalni i međunarodni centar za savremenu umjetnost. Dizajn novog muzeja donirao je svjetski poznati arhitekta Renzo Piano, čije ime i djelo predstavljaju sinonim za inovaciju, sofisticiranost i umjetničku viziju. Piano, poznat po projektima kao što su Centar Pompidou u Parizu i Shard u Londonu, prepoznao je važnost Muzeja Ars Aevi kao kulturne institucije koja je izrasla iz ratom pogođenog Sarajeva i postao je aktivni sudionik u njenom širenju i razvoju.



*Maketa budućeg Muzeja savremene umjetnosti Ars Aevi Sarajevo*

UNESCO je prepoznao strateški značaj izgradnje novog Muzeja Ars Aevi kao neophodnog koraka za dalji razvoj kulturne infrastrukture Bosne i Hercegovine. Ovaj projekt je dobio podršku UNESCO-a ne samo zbog svog kulturnog i umjetničkog značaja, već i zbog šireg konteksta kulturne diplomatije i pomirenja koji Muzej Ars Aevi simbolizira. Ars Aevi je od svojih početaka predstavljao kulturni most između različitih kultura, naroda i političkih

granica, te je UNESCO u njemu prepoznao potencijal da postane centralna tačka za promociju umjetnosti koja nadilazi lokalne i regionalne okvire.

U 2024. godini, UNESCO je objavio međunarodni tender za izgradnju novog muzeja, čime je započet proces odabira kvalifikovanih izvođača koji će realizirati ovaj monumentalni projekt. Izgradnja muzeja je planirana da se odvija prema najvišim standardima za muzejske institucije, uključujući napredne sisteme zaštite, skladištenja i izlaganja umjetničkih djela.

Novi Muzej Ars Aevi, kada bude završen, bit će jedno od najmodernijih kulturnih središta u Europi. Renzo Piano je svoj dizajn prilagodio specifičnom urbanom tkivu Sarajeva, vodeći računa o prirodnom okruženju i pejzažu, ali i simboličkoj važnosti same lokacije. Planirano je da zgrada muzeja bude izgrađena u harmoniji s okolnim prostorima, naglašavajući vizualnu povezanost s gradom i prirodnim okruženjem.

Zgrada će biti multifunkcionalna, s prostorima za stalne i privremene izložbe, edukativnim centrima, arhivom, knjižnicom, te prostorijama istraživanje umjetničkih djela. Posebna pažnja posvetit će se stvaranju okruženja koje potiče kreativnost i interakciju, sa savremenim prostorima namijenjenim za javne događaje, umjetničke radionice i međunarodne konferencije.

Novi Muzej Ars Aevi bit će opremljen najmodernijom tehnologijom za izlaganje, skladištenje i očuvanje umjetničkih djela, uz korištenje naprednih sistema kontrole temperature, vlažnosti i sigurnosti. Ova tehnologija omogućit će muzeju da čuva i izlaže najosjetljivije umjetničke radove u skladu sa najvišim međunarodnim standardima.

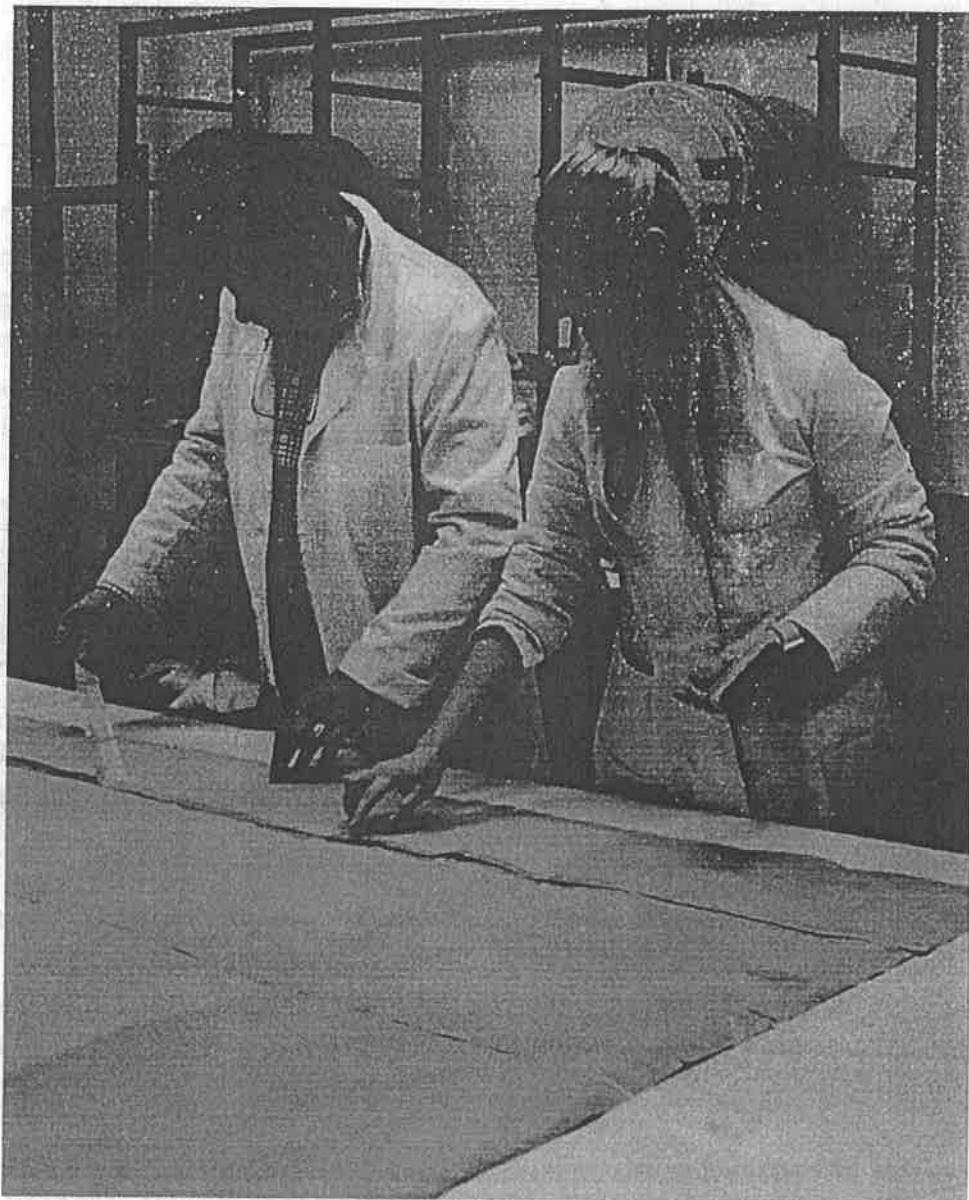
Izgradnja novog muzeja ne predstavlja samo važan kulturni poduhvat, već i ključni ekonomski projekat za Sarajevo i Bosnu i Hercegovinu. Očekuje se da će muzej postati značajan turistički magnet, privlačeći posjetitelje iz cijelog svijeta, što će imati pozitivne ekonomske posljedice na lokalnu zajednicu. Osim toga, muzej će pružiti prilike za zapošljavanje, kako u fazi izgradnje, tako i kasnije, kroz stalno zapošljavanje kustosa, istraživača, umjetnika i ostalog stručnog osoblja.

Pored toga, novi Muzej Ars Aevi postat će centralno mjesto za međunarodne kulturne razmjene i umjetničke rezidencije, čime će Sarajevo još jednom potvrditi svoj status važnog kulturnog središta u Europi. Očekuje se da će muzej organizirati brojne izložbe i kulturne manifestacije koje će privući pažnju međunarodne kulturne zajednice i doprinijeti jačanju međunarodnog kulturnog dijaloga.

Izgradnja novog Muzeja savremene umjetnosti Ars Aevi predstavlja ključni infrastrukturni i kulturni projekt za Sarajevo i Bosnu i Hercegovinu. Ovaj projekt, dizajniran od strane svjetski priznatog arhitekta Renza Piana i podržan od strane UNESCO-a i drugih internacionalnih partnera pout Europske unije, te posebno Republike Italije, bit će centralna tačka kulturnog razvoja i međunarodne razmjene. Novi muzej, s najmodernijom tehnologijom i kapacitetima za izlaganje i očuvanje umjetničkih djela, bit će simbol kulturnog preporoda Sarajeva i Bosne i Hercegovine te središte za istraživanje i promociju savremene umjetnosti na globalnom nivou.

### **Restauracija Kabakovljevog djela: *"I Will Return on April 12"***

Jedan od najvažnijih projekata Muzeja Ars Aevi u 2024. godini bio je restauracija izuzetno značajnog djela *"I Will Return on April 12"*, ruskog konceptualnog umjetnika Ilye Kabakova, realizirana u saradnji sa Akademijom likovnih umjetnosti Univerziteta u Sarajevu. Ovaj restauratorski projekt predstavlja sjajan primjer interdisciplinarnе saradnje između muzeja, akademske zajednice i umjetničkog sektora, a rezultat je izuzetno složenog i tehnički zahtjevnog procesa koji je trajao nekoliko mjeseci.



*Restauracija rada*



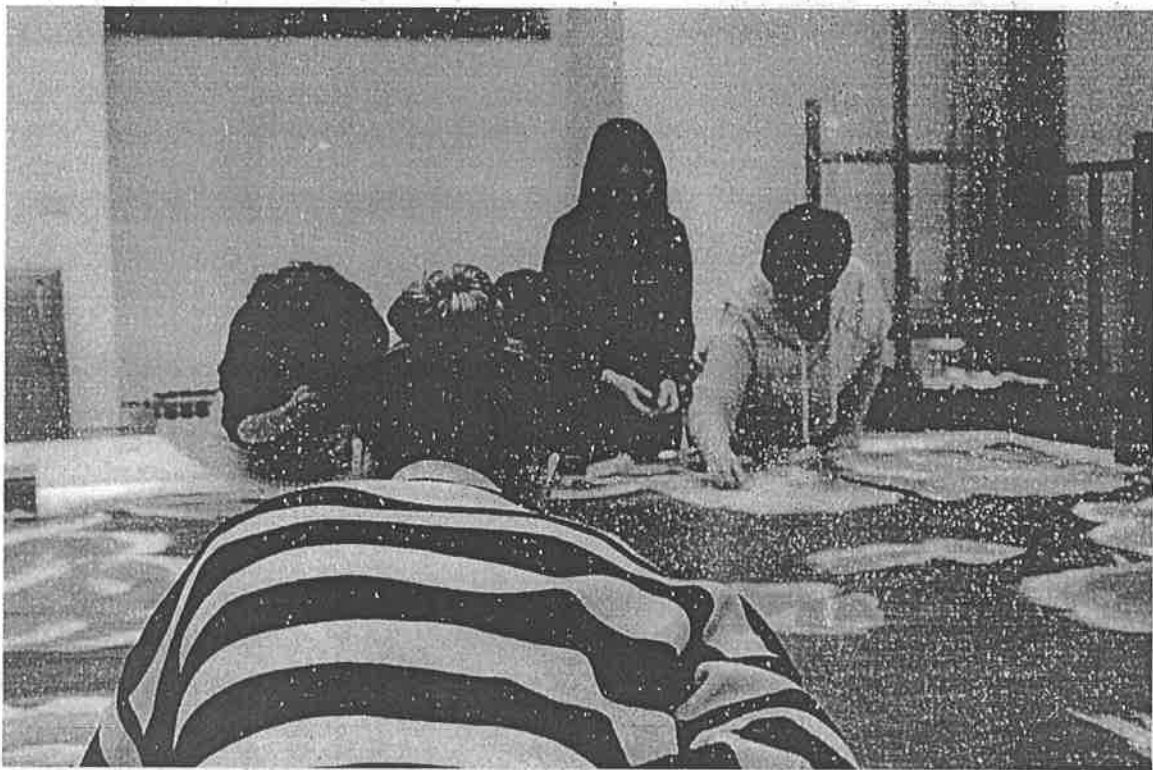
Ilya Kabakov, jedan od najvažnijih savremenih umjetnika porijeklom iz Sovjetskog Saveza, a kasnije naturaliziran u Sjedinjenim Američkim Državama, poznat je po svojim konceptualnim instalacijama koje često istražuju teme nostalgije, gubitka i identiteta, prožetim ličnim i društvenim narativima. Njegovo djelo "*I Will Return on April 12*" dio je šireg umjetničkog korpusa koji tematizira vezu između memorije i prostora, gdje autor kombinira elemente svakodnevnog života s idejama metaforičkog i simboličkog povratka.

### *Restauracija rada*

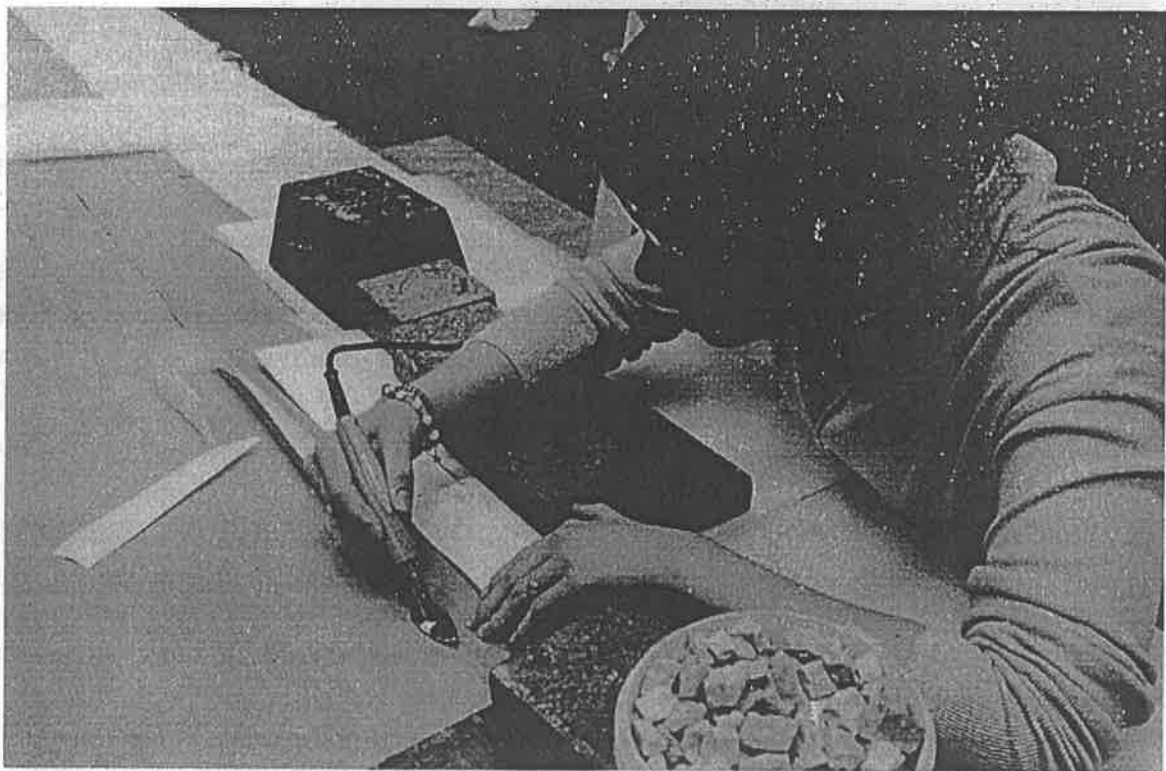
Ovo djelo je Kabakov donirao Projektu Ars Aevi 1997. godine, posredstvom Fondacije Querini Stampalia i umjetničke direktorice Chiare Bertole, kao dio Kolekcije Venecija. Rad je simbolički povezan sa temom povratka i ponovnog rađanja, referirajući na trenutke obnove i traženja izgubljenog identiteta nakon trauma i devastacija. "*I Will Return on April 12*" je treća verzija ovog rada i predstavlja dio bogate kolekcije Muzeja Ars Aevi, koja uključuje neka od najznačajnijih imena svjetske savremene umjetnosti.

Projekt restauracije djela "*I Will Return on April 12*" uključen je u dugoročnu saradnju između Muzeja Ars Aevi i Akademije likovnih umjetnosti Univerziteta u Sarajevu, a restauraciju su predvodili profesori i studenti s Interdisciplinarnog studija konzervacije i restauracije. Ovaj projekt je zahtijevao kompleksan pristup s obzirom na multidimenzionalnost samog djela, koje uključuje različite materijale, kao i zbog osjetljivog stanja u kojem se rad nalazio.

Proces restauracije započeo je detaljnom analizom trenutnog stanja djela, koja je uključivala identifikaciju oštećenja nastalih tokom godina skladištenja i izlaganja.



*Restauracija rada*



*Restauracija rada*

Restauracija je obuhvatila nekoliko faza, uključujući uklanjanje površinskih nečistoća sa lica i naličja djela, pažljivo fiksiranje ljepljivih traka koje su nosile boju, te zamjenu oštećenih traka na poleđini. Dodatno, tim je radio na reintegraciji nedostajućih dijelova i vraćanju originalne boje kako bi se očuvala autentičnost umjetničkog rada.

Pored tehničkog aspekta, restauracija djela "*I Will Return on April 12*" imala je snažnu edukativnu dimenziju. Studenti Akademije likovnih umjetnosti bili su uključeni u svaki segment restauracije, čime su stekli neprocjenjivo praktično iskustvo u radu s kompleksnim umjetničkim djelima. Projekt je poslužio kao platforma za prijenos znanja između iskusnih profesora i mladih konzervatora, stvarajući novu generaciju stručnjaka koji su sposobni suočiti se sa izazovima očuvanja savremene umjetnosti.

Uz tehničke vještine, studenti su također bili uključeni u teorijsku analizu djela, što im je omogućilo dublje razumijevanje Kabakovljeve umjetničke filozofije i značaja njegove instalacije. Ovaj projekt je dodatno učvrstio saradnju između Akademije i Muzeja Ars Aevi, te je postavljen kao model za buduće projekte restauracije u regiji.

Restauracija djela "*I Will Return on April 12*" Ilye Kabakova predstavlja jedan od najvažnijih kulturnih i konzervatorskih poduhvata realiziranih u okviru Muzeja Ars Aevi u 2024. godini. Kroz saradnju sa Akademijom likovnih umjetnosti u Sarajevu, ovaj složeni projekt spojio je tehničku stručnost, edukativni angažman i kulturnu razmjenu, omogućivši da ovo važno djelo bude obnovljeno.

## Izlaganje djela Ilye Kabakova na Venecijanskom bijenalu 2024. godine

Završetak restauracije djela „*I Will Return on April 12*“ kulminirao je izlaganjem na Venecijanskom bijenalu 2024. godine, jednom od najprestižnijih svjetskih događaja u oblasti savremene umjetnosti.



Plakat za izložbu

Fondazione Querini Stampalia i Ilya and Emilia Kabakov Art Foundation organizirali su izložbu pod nazivom „*Između neba i zemlje*“, posvećenu Ilyi Kabakovu, jednom od najznačajnijih predstavnika konceptualne umjetnosti 20. stoljeća. Ova izložba, koja se održala od 14. aprila do 14. jula 2024. godine u Veneciji, predstavljala je počast umjetniku gotovo godinu dana nakon njegove smrti. Organizirana u sklopu 60. Međunarodne izložbe umjetnosti – Venecijanskog bijenala, izložba je pod kustoskim vodstvom Chiare Bertole uspjela ostvariti dubok dijalog između Kabakovljevih historijskih instalacija i prostora muzeja Querini Stampalia.

Izložba „*Između neba i zemlje*“ fokusirala se na Kabakovljevu sposobnost da stvara site-specific instalacije koje reflektiraju prostor i okruženje u kojem su postavljene. Djela su bila pažljivo integrirana u prostorije muzeja Querini Stampalia, što je omogućilo da Kabakovljevi radovi ne budu samo izloženi, već da postanu dio arhitekture i kolekcija muzeja. Time je postignut dijalog između Kabakovljevih djela i historijskog konteksta muzeja, što je koncept koji Querini Stampalia razvija kroz svoj program savremene umjetnosti pod nazivom „Očuvanje budućnosti“.

Ovaj pristup omogućava posjetiteljima da promišljaju o Kabakovljevim temama – prošlosti koju treba zaštititi i budućnosti koja se mora osmisliti. Instalacije na izložbi nisu samo likovni



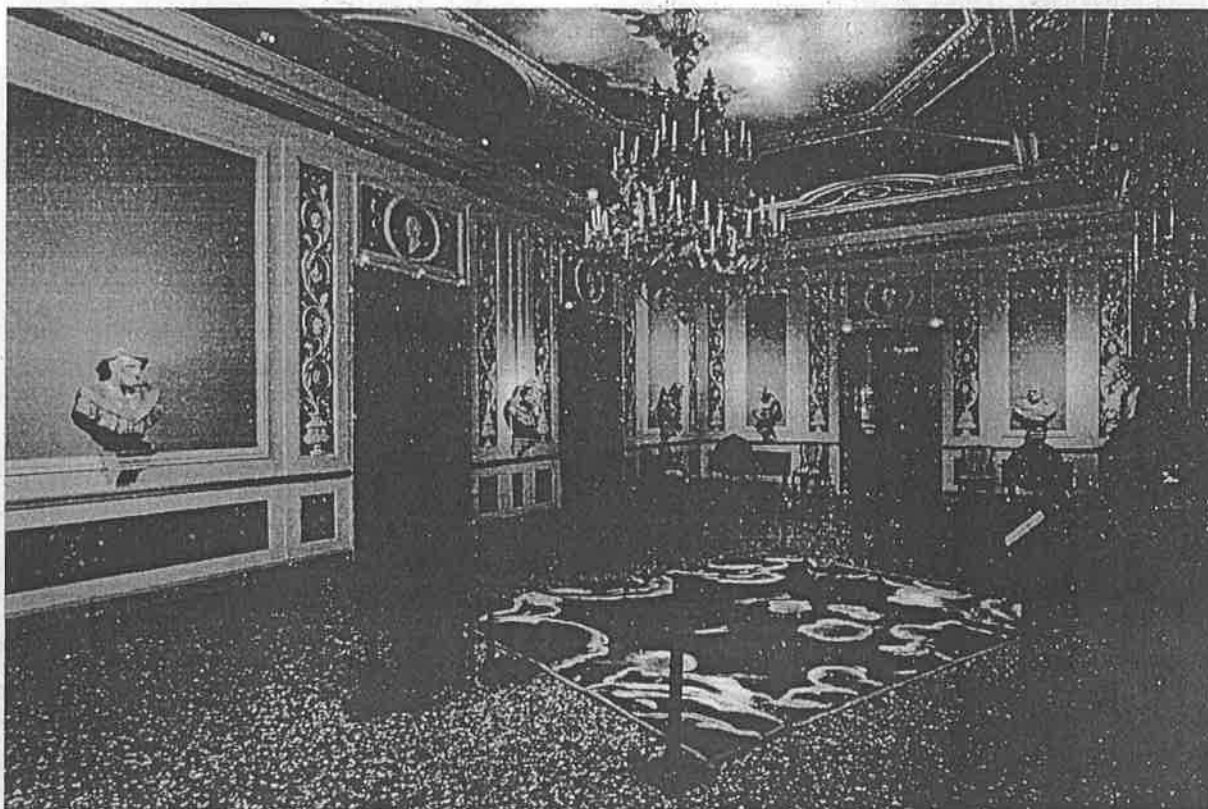
objekti, već djeluju kao mostovi između povijesti i sadašnjosti, otkrivajući duboke pukotine i nevidljive veze u kontekstu ljudske egzistencije.



*Ilya Kabakov – I Will Return on April 12*

Kuratorica Chiara Bertola pažljivo je orkestrirala izložbu, kombinujući različite elemente – objekte, tekstove, svjetla i zvukove – kako bi stvorila cjelovito iskustvo za posjetitelje. U skladu sa Kabakovljevom idejom „totalne instalacije“, izložba je uspjela posjetitelje uvesti u svijet umjetnika, kroz uranjajuće umjetničke postavke koje su evocirale Kabakovljevu preokupaciju s pojmovima prostora, pamćenja i identiteta.

Jedan od ključnih trenutaka izložbe bio je i predstavljanje djela „*I Will Return on April 12*“, koje je dio kolekcije Ars Aevi. Ovo djelo, koje je Kabakov donirao projektu Ars Aevi 1997. godine, izloženo je kao dio ove prestižne postavke, čime je dodatno promovirano na međunarodnoj sceni. Učešće djela iz kolekcije Ars Aevi na Venecijanskom bijenalu ne samo da potvrđuje njegovu umjetničku vrijednost, već i naglašava značaj Muzeja Ars Aevi kao jednog od ključnih centara za savremenu umjetnost u regiji. Kroz ovakvu prisutnost, Ars Aevi se sve više pozicionira na međunarodnoj kulturnoj sceni.



*Postavka rada Ilye Kabakova u fondaciji Querini Stampalia*

Izložba „*Između neba i zemlje*“, posvećena Ilyi Kabakovu, nije bila samo retrospektiva jednog od najvažnijih savremenih umjetnika, već i duboko promišljanje o ulozi umjetnosti u suvremenom svijetu. Kroz pažljivo osmišljene instalacije, izložba je ponudila posjetiteljima priliku da kroz Kabakovljevu umjetnost istraže pitanja koja nadilaze vrijeme i prostor – identitet, pamćenje, povratak i ljudsku potragu za smislom. Predstavljanje djela iz kolekcije Ars Aevi na ovoj prestižnoj izložbi dodatno je osnažilo poziciju Sarajeva i Bosne i Hercegovine na međunarodnoj umjetničkoj sceni. Fondazione Querini Stampalia i Ilya and Emilia Kabakov Art Foundation uspjeli su kroz ovu izložbu odati počast umjetniku čiji će rad nastaviti nadahnjivati buduće generacije, dok Muzej Ars Aevi nastavlja graditi svoju globalnu reputaciju kroz promociju savremene umjetnosti.

### **Izlaganje djela Šejle Kamerić na Venecijanskom bijenalu 2024. godine**

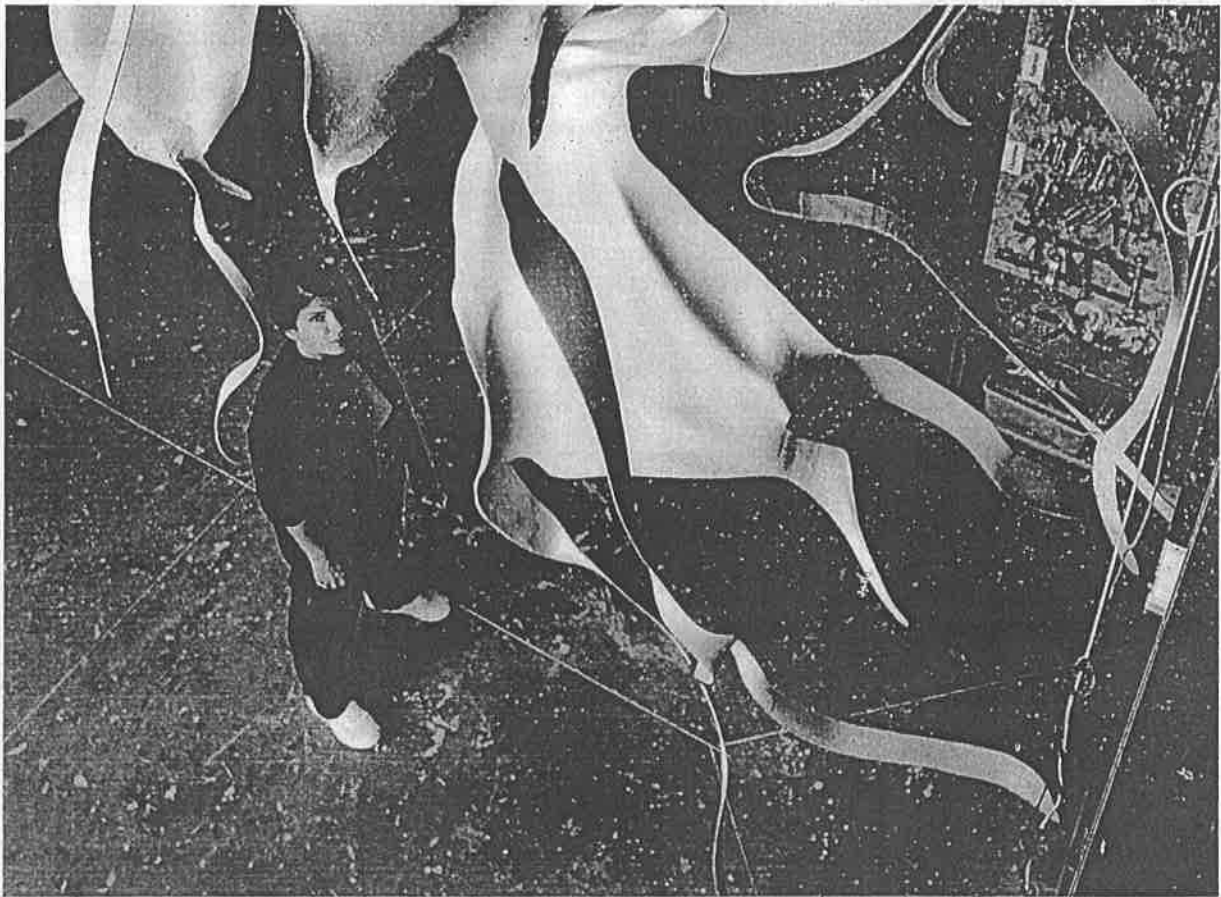
Jedan od najznačajnijih međunarodnih uspjeha Muzeja savremene umjetnosti Ars Aevi u 2024. godini bilo je učešće na 60. Venecijanskom bijenalu, najprestižnijoj svjetskoj izložbi posvećenoj savremenoj umjetnosti. Ars Aevi je ovom prilikom podržao bosanskohercegovačku umjetnicu Šejlu Kamerić, koja je izložila monumentalnu skulpturu pod nazivom „*CEASE (Prekid)*“. Ova umjetnička intervencija bila je izložena na trgu Campo Sant Stefano, jednom od centralnih kulturnih prostora Venecije, gdje je svojim snažnim vizualnim i simboličkim značenjem izazvala veliko interesovanje publike i kritike.

Šejla Kamerić, jedna od najpoznatijih umjetnica iz Bosne i Hercegovine, poznata po istraživanju tema rata, sukoba, traume i pomirenja, ovim radom uspjela je izraziti složenost globalnih i ličnih konflikata. Skulptura "CEASE" prikazuje poderanu bijelu zastavu spuštenu na pola koplja – univerzalni simbol predaje, ranjivosti i nenasilja. No, Kamerićina interpretacija dodaje dodatnu dimenziju: poderana zastava ne prkosi samo ideji mira, već i ukazuje na krhkost ljudskog stanja, stalno balansirajući između nade i očaja.



Materijalnost skulpture, s naglaskom na bijelu zastavu koja prkosi gravitaciji, prikazuje trenutak zamrznut u vremenu – između spuštanja i lebdenja, između predaje i opstanka. Poderani rubovi i statičnost zastave stvaraju dramatičnu iluziju stalnog pokreta, istovremeno ukazujući na ranjivost i otpornost. Ova umjetnička instalacija izazvala je snažan dijalog o univerzalnim temama sukoba i mogućnosti pomirenja, te je ponudila publici priliku da promišljaju o kompleksnim pitanjima savremenog svijeta.

Postavljanje skulpture "CEASE" na jednom od najprominentnijih venecijanskih trgova, Campo Sant Stefano, privuklo je pažnju kako posjetitelja Bijenala, tako i šire međunarodne javnosti. Venecijansko bijenale, kao najvažnija manifestacija savremene umjetnosti u svijetu, pružio je Kamerić i Muzeju Ars Aevi platformu za promociju na globalnoj sceni. Reakcije kritike bile su izuzetno pozitivne, ističući Kamerićinu sposobnost da na poetičan i potresan način izrazi univerzalne teme ljudske ranjivosti i trajne borbe za mir.



Kameričina skulptura, postavljena u srcu Venecije, imala je i snažnu simboličku dimenziju za Sarajevo i Bosnu i Hercegovinu. "CEASE" je uspjela prenijeti poruku o značaju mira i pomirenja, što je naročito važno u kontekstu Sarajeva, grada koji je prošao kroz traumatično iskustvo rata i opsade, ali je iz tih iskustava izašao kao simbol kulturne otpornosti i suživota. Ova umjetnička intervencija istakla je Sarajevo kao mjesto koje, kroz umjetnost i kulturu, šalje snažnu poruku globalne solidarnosti.



Za Muzej Ars Aevi, učešće na Venecijanskom bijenalu predstavlja još jedan korak u njegovoj misiji međunarodne kulturne promocije i afirmacije. Kao institucija koja od svojih početaka promovira ideju dijaloga kroz umjetnost, Ars Aevi je ovom prilikom ojačao svoju poziciju na

globalnoj umjetničkoj sceni. Kamerićina skulptura "CEASE" postala je simbol otpornosti, ali i promišljanja o trajnim sukobima i borbi za trajni mir, čime je Ars Aevi dodatno osnažio svoju ulogu kao kulturni most između različitih svjetskih scena.

Učešće Muzeja savremene umjetnosti Ars Aevi na 60. Venecijanskom bijenalu kroz podršku bosanskohercegovačkoj umjetnici Šejli Kamerić i njenoj skulpturi "CEASE (Prekid)" predstavlja jedan od ključnih međunarodnih uspjeha za 2024. godinu. Kamerićina skulptura ne samo da je vizuelno i simbolički dominirala prostorom Venecije, već je otvorila važne teme sukoba, traume i nade, pružajući Muzeju Ars Aevi priliku da se pozicionira kao relevantan akter na međunarodnoj sceni savremene umjetnosti. Kroz ovaj projekt, Sarajevo i Ars Aevi su dodatno afirmirani kao simboli pomirenja i otpornosti, šaljući snažnu poruku o važnosti umjetnosti u procesima oporavka i izgradnje budućnosti.

### **Edukativni programi i angažiranje mladih**

Jedan od ključnih prioriteta Muzeja Ars Aevi tokom 2024. godine bio je razvoj edukativnih programa usmjerenih na mlade generacije. Ovi programi imaju za cilj potaknuti kritičko mišljenje o savremenoj umjetnosti i razviti svijest o njenom značaju u društvu. Kroz niz radionica, susreta sa umjetnicima i participativnih projekata, Ars Aevi je stvorio prostor za mlade da se direktno uključe u umjetničke procese.

Posebno se ističe projekt *SELFieANALYSIS*, realiziran u saradnji sa Srednjom školom primijenjenih umjetnosti u Sarajevu. Ovaj participativni projekt, zasnovan na istraživanju djela "La Porta dello Specchio" Michelangela Pistoletta, omogućio je mladim učesnicima da kroz procese samoposmatranja i autoanalize stvore vlastite umjetničke instalacije. Projekat je bio dio obilježavanja Međunarodnog dana muzeja 2024. godine, a izazvao je veliki interes javnosti i medija.

Muzej savremene umjetnosti Ars Aevi Sarajevo tokom 2024. godine ostvario je niz izuzetnih postignuća, kako na domaćoj, tako i na međunarodnoj sceni. Kroz organizaciju ključnih izložbi, jačanje međunarodnih partnerstava i realizaciju edukativnih programa, Muzej Ars Aevi nastavlja svoju misiju promocije savremene umjetnosti i kulturne razmjene. Planovi za budućnost, uključujući izgradnju novog muzeja, dodatno će ojačati poziciju Sarajeva kao središta savremene umjetnosti i kulture u regiji.

U narednim godinama, Ars Aevi ima potencijal da postane ključni akter u globalnoj umjetničkoj sceni, obogaćujući kulturnu ponudu Sarajeva i Bosne i Hercegovine te promovirajući univerzalne vrijednosti umjetnosti i kulture.

Osim što smo radili na promociji domaćih umjetnika, također intenzivno smo radili na uspostavljanju i produblivanju međunarodnih partnerstava. Kroz ove kolaboracije, muzej je omogućio bosanskohercegovačkim umjetnicima da predstavljaju svoje radove na međunarodnoj sceni, dok smo istovremeno domaćoj publici predstavili inovativne pristupe i tendencije u svjetskoj savremenoj umjetnosti.

Uloga Ars Aevi kao kulturnog mosta posebno dolazi do izražaja u njegovoj sposobnosti da prevazilazi političke i kulturne barijere, promovirajući univerzalne vrijednosti umjetnosti i kulture. Muzej je postao simbol otpornosti i otvorenosti, dokazujući da umjetnost ima moć da ujedini ljude i kulture u težnji ka boljem razumijevanju i međusobnom poštovanju.

Projekti realizirani tokom prvih šest mjeseci 2024. godine također su obuhvatili edukativne programe namijenjene mladima, s ciljem da se kod nove generacije razvije svijest o značaju savremene umjetnosti. Kroz radionice i susrete sa umjetnicima, mladi su imali priliku da se direktno upoznaju sa umjetničkim procesima i da razviju kritičko mišljenje o umjetnosti i kulturi.

Kao vodeći centar za promociju i razumijevanje savremene umjetnosti u regionu, Ars Aevi nastavlja da inspiriše i izaziva, postavljajući Sarajevo na kulturnu mapu svijeta. Njegov doprinos ne samo da obogaćuje lokalnu kulturnu scenu, već i podstiče dijalog i saradnju među umjetnicima, kritičarima i ljubiteljima umjetnosti širom svijeta. U godinama koje dolaze, Ars Aevi ima potencijal da postane još važnija tačka susreta za sve one koji teže razumijevanju i cijenjenju savremene umjetnosti.

## **AKTIVNOSTI “Olimpijski muzej Sarajevo”**

### **Obilježavanje XIV Zimskih olimpijskih igara 1984.**

Povodom obilježavanja 40. godišnjice Zimskih olimpijskih igara (ZOI) 1984. godine, Olimpijski muzej ostvario je značajnu saradnju sa manifestacijom Sarajevo Olympic Week. Ovaj jubilej, kao jedan od najvažnijih događaja u historiji Sarajeva, bio je prilika za organizaciju niza aktivnosti koje su slavile olimpijsku baštinu grada, poticale kreativnost mladih generacija i afirmirale sportske i kulturne vrijednosti ZOI.

Saradnja sa Sarajevo Olympic Week-om uključila je raznovrsne događaje, kao što su takmičenje za grafički dizajn, izložbe, masterclass predavanja, panel diskusije i susrete s olimpijskim sportistima. Ovi događaji, koji su okupili lokalnu zajednicu, međunarodne stručnjake i olimpijce, omogućili su javnosti da na poseban način obilježi ovu važnu godišnjicu.

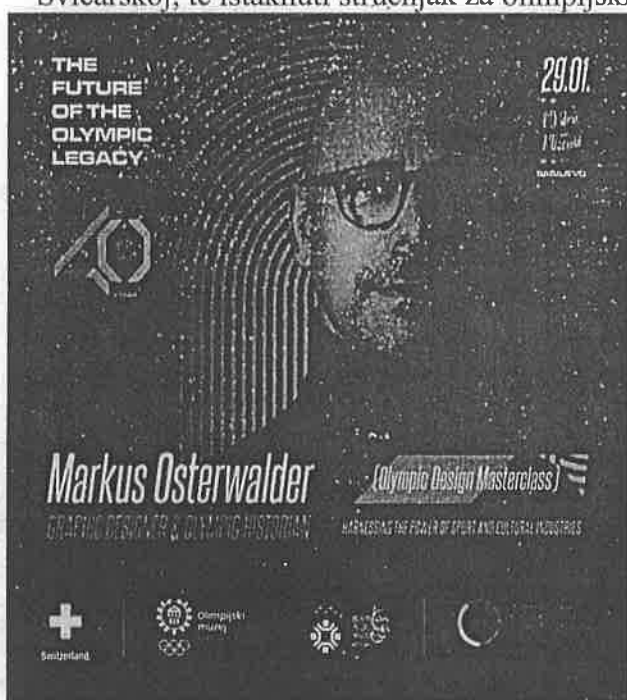
#### **Konkurs za grafički dizajn**

U okviru obilježavanja 40. godišnjice ZOI 1984. godine, Olimpijski muzej je organizirao takmičenje za grafički dizajn, s ciljem kreiranja novog plakata za buduće olimpijske igre. Konkurs je bio otvoren za sve zainteresovane dizajnere, umjetnike i entuzijaste, a učesnici su imali priliku da svojim radovima doprinesu vizuelnoj promociji Olimpijskog duha.

Ovaj projekat privukao je veliki broj mladih dizajnera koji su poslali svoje prijedloge, čime se dodatno poticala kreativnost i inovativnost u oblasti grafičkog dizajna. Pobjednički rad, koji će biti predstavljen kasnije, reflektira bogatu olimpijsku baštinu Sarajeva i predstavlja savremeni umjetnički pogled na sport, zajedništvo i globalnu povezanost.

Saradnja sa Ambasadom Švicarske u BiH

Saradnja sa Ambasadom Švicarske u BiH omogućila je realizaciju nekoliko ključnih događaja u okviru obilježavanja 40. godišnjice ZOI. Uz podršku Ambasade, Olimpijski muzej je organizovao jedinstveni Masterclass „*The Olympic Design*”, koji je održao Markus Osterwalder, generalni sekretar i osnivač Udruženja olimpijskih historičara sa sjedištem u Švicarskoj, te istaknuti stručnjak za olimpijski dizajn.



Masterclass „*The Olympic Design*” i izložba „40 godina od Olimpijskih igara u Sarajevu”

Markus Osterwalder, kao vodeći svjetski stručnjak za olimpijski dizajn, održao je inspirativni Masterclass pod nazivom „*The Olympic Design*”. U svom predavanju, Osterwalder je govorio o evoluciji olimpijskog dizajna kroz historiju, te je podijelio svoja iskustva iz prakse u vezi s radom na izložbama i knjigama posvećenim olimpijskom dizajnu. Njegov jedinstveni uvid i bogata arhiva, koja uključuje više od tri decenije dokumentovanja i prikupljanja olimpijske memorabilia, omogućili su učesnicima da steknu dublje razumijevanje o

značaju vizuelnog identiteta Olimpijskih igara.

Nakon predavanja, otvorena je izložba „40 godina od Olimpijskih igara u Sarajevu” u prostorijama Olimpijskog muzeja, čime je zvanično započelo formiranje biblioteke Olimpijskog muzeja Sarajevo. Izložba je okupila bogatu kolekciju artefakata, plakata, fotografija i suvenira koji evociraju uspomene na Zimske olimpijske igre u Sarajevu, te je postavljena kao platforma za naučno-istraživačke aktivnosti u budućnosti.





Markus Osterwalder

Markus Osterwalder, grafički dizajner i olimpijski historičar, razvio je interes za Olimpijski pokret još tokom studija u Švicarskoj. Njegovo prvo iskustvo s Olimpijskim igrama dogodilo se 1990. godine kada je posjetio Olimpijsku biblioteku u Lozani, što ga je inspirisalo da započne izgradnju vlastite olimpijske arhive, uključujući zbirku knjiga, slika i suvenira. Od tada je prisustvovao svakom izdanju Olimpijskih igara od Lillehammera 1994. godine, gdje je dokumentovao vizuelni jezik igara i sakupljao materijale koji su postali temelj njegovih kasnijih istraživanja i publikacija. Njegova knjiga „*Olimpijske igre – Dizajn*“, objavljena 2019. godine, jedno je od najvažnijih djela u oblasti olimpijskog dizajna, pokrivajući period od prvih modernih Igara u Atini 1896. do Tokija 2020. godine. Pored toga, Osterwalder je bio angažovan kao kustos na brojnim izložbama, uključujući izložbe u Riju de Janeiru 2016. i Lozani 2017-2018. Njegova strast za olimpijskim dizajnom i doprinos olimpijskom pokretu prepoznati su širom svijeta.

Olimpijski razgovor: „*Olimpijada kao pokretač održivog razvoja*”

U okviru obilježavanja 40. godišnjice ZOI, organiziran je i panel pod nazivom „*Olimpijski razgovor: Olimpijada kao pokretač održivog razvoja*” u saradnji sa Ambasadom Švicarske i Gradom Sarajevom. Ovaj događaj okupio je stručnjake iz različitih domena, uključujući sport, arhitekturu, održivi razvoj i urbani plan, koji su razmijenili ideje o dugoročnim utjecajima Olimpijskih igara na društvo.



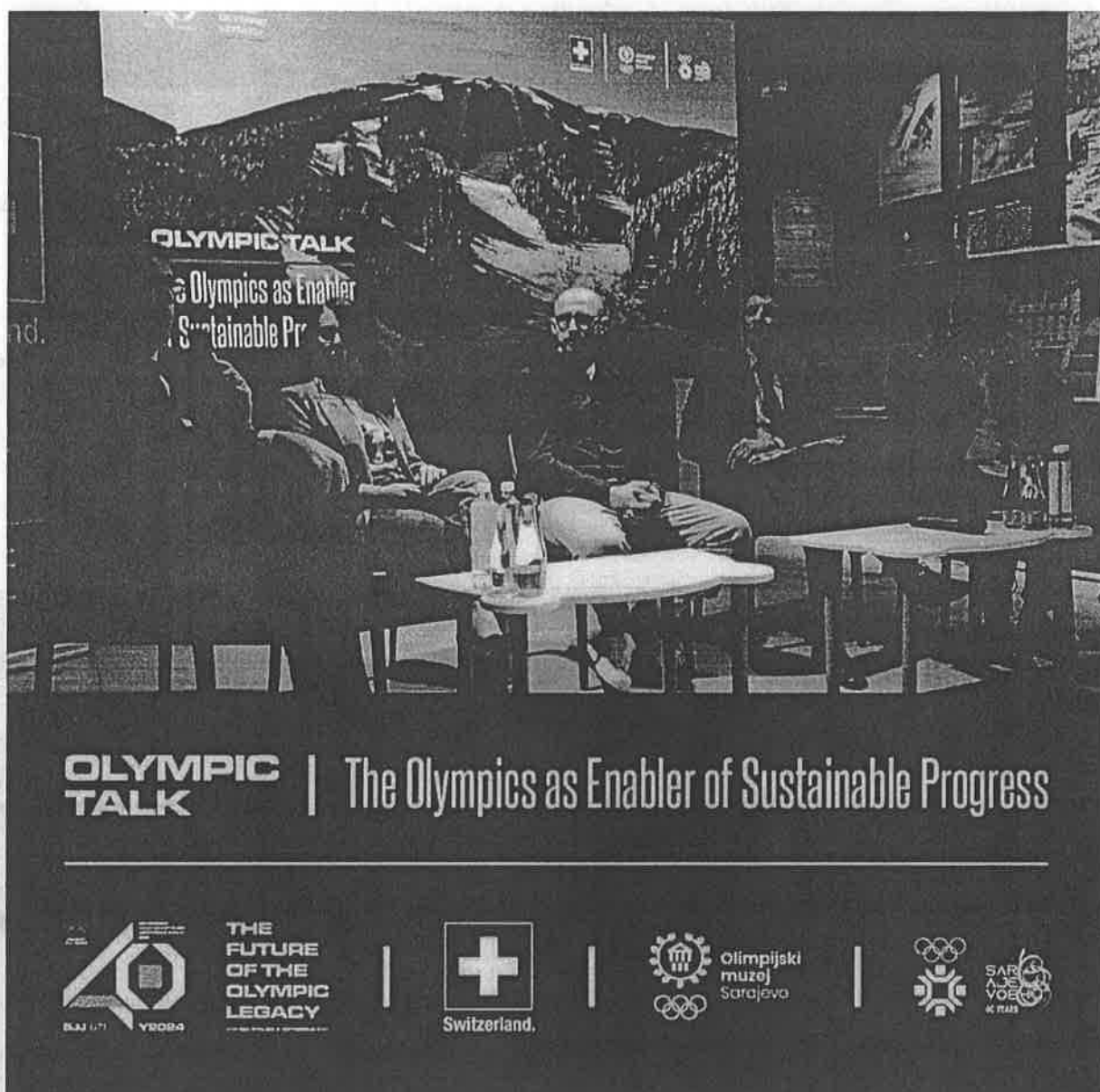
The poster features a central image of a classical building facade. On the left, there is a stylized logo for the event, consisting of geometric shapes forming the number '40'. Below the logo, the text 'BJJ 071' and 'Y2024' is visible. To the right of the building image, the event title is written in a bold, sans-serif font. Below the title, the date and time are listed, followed by the location. At the bottom left, the text 'THE FUTURE OF THE OLYMPIC LEGACY' is displayed in a bold, sans-serif font. The background of the poster is dark, with white and light gray geometric shapes.

**Olimpijski razgovor: "Olimpijada kao pokretač održivog razvoja"**

Četvrtak, 08. Februar 2024.  
16:00 – 19:00  
Olimpijski Muzej Sarajevo

**THE FUTURE OF THE OLYMPIC LEGACY**

Među govornicima su bili Samir Avdić, dogradonačelnik Grada Sarajeva, Emina Zejnilović, arhitektica, Michael Walzcek, arhitekta, Slavenko Likić i Slobodan Klačar, profesori. Panelom su predsjedavali švicarski ambasador u BiH, Daniel Hunn, i Senka Ibršimbegović, direktorica Olimpijskog muzeja Sarajevo. Diskusija je obuhvatila ključne teme o ulozi Olimpijskih igara u promoviranju održivog razvoja, kao i pozitivne promjene koje takvi događaji mogu donijeti lokalnim zajednicama kroz arhitekturu, upravljanje i društveni uticaj.



Susret sa sportistima ZOI 1984.

U saradnji sa Gradom Sarajevom Olimpijskim muzejem, je organizovao susret sa sportistima koji su učestvovali na Zimskim olimpijskim igrama 1984. godine. Ovaj događaj bio je poseban trenutak za prisjećanje na olimpijske uspjehe i iskustva koja su ostavila trajan trag u kolektivnoj svijesti Sarajeva. Među sportistima koji su prisustvovali bili su Sanda Dubravčić, Katarina

Witt, Jure Franko, Bojan Križaj i mnogi drugi. Njihove priče i iskustva oživjeli su duh olimpizma, te su podsjetili na zajedništvo i sportsku hrabrost koja je obilježila Igre u Sarajevu.

Obilježavanje 40. godišnjice ZOI 1984. godine kroz saradnju sa partnerima donijelo je bogat program kulturnih, edukativnih i sportskih događaja koji su povezali različite generacije i kulturne zajednice. Kroz grafičke dizajne, izložbe, panel diskusije i susrete s olimpijcima, ovaj jubilej je ne samo proslavio naslijeđe Zimskih olimpijskih igara u Sarajevu, već je dodatno učvrstio poziciju Sarajeva kao međunarodnog središta za sport i kulturu. Ovi događaji istakli su vrijednost olimpijskog naslijeđa u poticanju budućih generacija da nastave njegovati vrijednosti sporta, mira i zajedništva.



### **„Olimpijski komšiluk“ – Promocija zajedništva kroz duh olimpizma**

Inicijativa „*Olimpijski komšiluk*“ osmišljena je kao jedinstveni projekt koji povezuje lokalnu zajednicu, ugostitelje i kulturne institucije smještene u Petrakijinoj ulici u Sarajevu, kako bi se oživio duh Zimskih olimpijskih igara iz 1984. godine. Kroz saradnju sa ugostiteljskim objektima i Olimpijskim muzejom Sarajevo, ovaj projekt ima za cilj promovisanje zajedništva, lokalne tradicije i kulturne baštine kroz prizmu olimpizma.

„*Olimpijski komšiluk*“ je

zasnovan na ideji povezivanja lokalnih preduzeća i kulturnih institucija koje dijele zajedničku historiju i prostor u Petrakijinoj ulici, jednom od važnih kulturnih središta Sarajeva. Inspirisan duhom zajedništva koji su donijele Zimske olimpijske igre 1984. godine, ovaj projekt nudi jedinstvenu priliku da posjetioci, kroz raznovrsnu ponudu i kreativne inicijative, ponovo dožive sportski, kulturni i zajednički duh Olimpijskih igara.

Kroz „*Olimpijski komšiluk*“, lokalni ugostitelji i institucije u Petrakijinoj ulici kreirali su posebne ponude i aktivnosti koje su inspirisane olimpijskim duhom:

### 1. Franz&Sofie – Olimpijski biljni čaj

U kulturnoj čajdžinici Franz&Sofie, posjetioci mogu uživati u posebnom biljnim čaju pripremljenom od ljekovitih trava s četiri olimpijske planine: Jahorine, Bjelašnice, Igmana i Trebevića. Ovaj čaj predstavlja spoj tradicije i prirodnih resursa koji su bili dio olimpijskih igara, čime se ističe važnost očuvanja prirodne baštine sarajevskih planina. Posjetioci mogu uživati u toplini ovih okusa, dok se podsjećaju na značaj ZOI za Sarajevo i njegovu okolinu.



### 2. Vinarija Petrakijina – Olimpijska selekcija vina

U vinariji Petrakijina, posjetioci mogu kušati vina iz posebne olimpijske selekcije, koja simboliziraju vrhunski kvalitet i povezanost s bogatom gastronomskom tradicijom Sarajeva. Ova vina, pažljivo odabrana za obilježavanje ZOI, predstavljaju most između olimpijskog naslijeđa i modernih enoloških trendova. Vinarija Petrakijina se tako pozicionirala kao ključni dio „*Olimpijskog komšiluka*“, pružajući nezaboravno iskustvo za ljubitelje vina.



### 3. Kawa – Olimpijske šoljice i kafa

Kafić Kawa, poznat po svom autentičnom pristupu u pripremi kafe, ponudio je poseban doživljaj kroz serviranje kafe u olimpijskim šoljicama. Svaka šoljica nosi sa sobom simboliku ZOI, omogućavajući posjetiocima da kroz jedinstveni ritual ispijanja kafe dožive duh sarajevske Olimpijade. Ovaj element povezuje sportsku baštinu sa svakodnevnim užicima, te dodatno podstiče posjetioce na istraživanje olimpijskog naslijeđa.



U sklopu „*Olimpijskog komšiluka*“, Olimpijski muzej Sarajevo nudi posjetiocima priliku da kroz svoje izložbe i multimedijalne prezentacije ponovno dožive duh Zimskih olimpijskih igara. Kroz pažljivo kurirane postavke, Muzej nudi retrospektivu sportskih i umjetničkih

trenutaka koji su obilježili ovaj događaj, omogućavajući publici da osjete atmosferu i energiju koja je tada vladala u Sarajevu. Posjetioци mogu istražiti bogatu olimpijsku kolekciju i prisjetiti se veličanstvenih trenutaka iz 1984. godine.

„*Olimpijski komšiluk*“ je više od običnog projekta – on je simbol zajedništva i saradnje između lokalnih preduzetnika i kulturnih institucija, koji kroz zajedničke aktivnosti slave bogatu olimpijsku baštinu Sarajeva. Ovaj projekt osnažuje lokalnu zajednicu, stavljajući naglasak na vrijednosti koje su proslavljene tokom ZOI 1984. godine, kao što su prijateljstvo, solidarnost i globalno povezivanje.

Inicijativa je također namijenjena jačanju turističke ponude u Sarajevu, privlačeći kako lokalne, tako i međunarodne posjetioce. Kroz jedinstvene gastronomske, kulturne i sportske aktivnosti, „*Olimpijski komšiluk*“ pruža bogato iskustvo koje povezuje sport, kulturu, umjetnost i svakodnevni život Sarajeva.

Inicijativa „*Olimpijski komšiluk*“ predstavlja uspješan primjer kako se kroz saradnju lokalnih ugostitelja i kulturnih institucija može oživjeti duh velikog međunarodnog događaja kao što su Zimske olimpijske igre 1984. godine. Povezujući tradiciju i modernost, ovaj projekt nudi jedinstveno iskustvo za posjetioce, promovirajući olimpijske vrijednosti i kulturnu baštinu Sarajeva. „*Olimpijski komšiluk*“ nije samo prostor za uživanje, već je i simbol zajedništva, povezivanja i trajnog olimpijskog naslijeđa koje živi kroz svakodnevne aktivnosti i specijalne ponude u srcu Sarajeva.

### **Olimpijski komitet BiH proslavio 40. godišnjice Zimskih olimpijskih igara u Olimpijskom muzeju Sarajevo**

Povodom obilježavanja 40. godišnjice Zimskih olimpijskih igara 1984. godine, Olimpijski komitet Bosne i Hercegovine organizirao je svečanu proslavu u prostorijama Olimpijskog muzeja Sarajevo. Ovaj značajan jubilej okupio je brojne goste iz svijeta sporta, kulture i politike, koji su zajedno obilježili jedan od najvažnijih trenutaka u istoriji Sarajeva. Zimske olimpijske igre 1984. godine ostavile su neizbrisiv trag u kolektivnoj svijesti grada i zemlje, a proslava 40. godišnjice bila je prilika da se prisjetimo tog veličanstvenog sportskog događaja i njegovog dugoročnog utjecaja.

Olimpijski komitet BiH, u saradnji sa Olimpijskim muzejem i brojnim partnerima, organizirao je svečanost koja je bila pažljivo osmišljena kako bi evocirala sjećanja na Igre iz 1984. godine. Događaj je privukao pažnju široke javnosti i okupio brojne istaknute goste, uključujući bivše sportiste, političke zvaničnike, predstavnike međunarodnih sportskih organizacija, te ugledne ličnosti iz oblasti kulture i umjetnosti.

Proslava je održana u specifičnom ambijentu Olimpijskog muzeja Sarajevo, čiji prostori čuvaju bogato naslijeđe Zimskih olimpijskih igara, kroz izložbene predmete, fotografije, sportske rekvizite i multimedijalne prezentacije koje posjetiteljima omogućavaju da dožive atmosferu tog vremena.

Svečanosti su prisustvovali brojni istaknuti gosti, među kojima su bili predstavnici Olimpijskog komiteta BiH, ambasadori nekoliko zemalja, bivši olimpijski sportisti, te predstavnici međunarodnih sportskih organizacija. Među počasnim gostima bili su i učesnici Zimskih olimpijskih igara 1984. godine, koji su evocirali svoja sjećanja na te dane i podijelili svoje iskustvo sudjelovanja na Igrama.

## **Predstavljanje maskota Zimskih olimpijskih igara 1984. i Pariških olimpijskih igara 2024. na aerodromu Sarajevo**

U organizaciji JU "Gradski Muzeji" Sarajevo, u suradnji sa Francuskim institutom, predstavili smo maskote Zimskih olimpijskih igara 1984. u Sarajevu, Vučka, i maskote Pariških olimpijskih igara 2024., Frižija. Ova simbolična inicijativa na aerodromu Sarajevo predstavlja jedinstvenu poveznicu između prošlih i budućih Olimpijskih igara, slavimo naslijeđe Zimskih olimpijskih igara u Sarajevu i uvodimo duh budućih igara u Parizu.



*Photo Boot na Aerodromu u Sarajevu*

Glavni cilj ovog događaja bio je stvoriti simbolički most između Sarajeva, domaćina Zimskih olimpijskih igara 1984., i Pariza, budućeg domaćina Ljetnih olimpijskih igara 2024. Ova inicijativa je osmišljena s ciljem podsjećanja na značaj Olimpijskog naslijeđa i njegove trajne vrijednosti, te promoviranja Olimpijskih ideala zajedništva, mira i prijateljstva među narodima.

Aerodrom Sarajevo odabran je kao idealna lokacija za predstavljanje maskota, jer predstavlja ulazna vrata u grad koji je domaćin Zimskih olimpijskih igara 1984., te mjesto koje spaja lokalno i međunarodno. Maskota Vučka i Frižija postavljena je u glavnom prostoru aerodroma, na mjestu vidljivom svim putnicima, čime je dodatno naglašena simbolika ovog događaja.

Vučko, koji simbolizira snagu, hrabrost i prijateljski duh Sarajeva, bio je prisutan kao podsjetnik na značaj Zimskih olimpijskih igara za grad i regiju. Nasuprot njemu, Friži, maskota Pariških olimpijskih igara, inspirirana francuskom revolucionarnom kapom "frizijom", predstavlja modernost, inovacije i inkluzivnost budućih igara.

Ova zajednička prezentacija maskota nije samo simboličan čin povezivanja prošlosti i budućnosti, već i izraz međunarodnog zajedništva i trajne olimpijske baštine. Vučko, koji je postao simbol Sarajeva, i Friži, koji utjelovljuje energiju Pariza, prikazuju duh koji nadilazi granice i različite kulture, povezujući prošle, sadašnje i buduće generacije.

### **Izložba eksponata Olimpijskog muzeja u hotelima Holiday Inn i Termag Jahorina**

U sklopu promocije Olimpijskog naslijeđa Sarajeva i Zimskih olimpijskih igara 1984., organizirana je izložba eksponata iz kolekcije Olimpijskog muzeja Sarajevo u dva istaknuta hotelska objekta – hotelu Holiday Inn u Sarajevu i hotelu Termag na Jahorini. Ova inicijativa je dio šireg napora da se očuva i promovira bogata sportska i kulturna baština povezane sa Zimskim olimpijskim igrama održanim u Sarajevu.

Cilj ove izložbe bio je približiti olimpijsko naslijeđe širem krugu publike, uključujući posjetitelje hotela, turiste i sportske entuzijaste. Prikazivanjem eksponata na ključnim turističkim lokacijama, kao što su hoteli Holiday Inn i Termag Jahorina, željeli smo dodatno osnažiti sjećanje na Zimske olimpijske igre 1984. i promovirati grad Sarajevo i Jahorinu kao nezaobilazne destinacije za sve koji cijene olimpijski duh i naslijeđe.





također dala svoj doprinos razvoju kulturnog turizma u regiji, pružajući posjetiteljima jedinstven doživljaj historije olimpijade iz prve ruke.

Izložba eksponata Olimpijskog muzeja u hotelima Holiday Inn i Termag Jahorina bila je uspješna inicijativa koja je dodatno ojačala prisutnost i značaj olimpijskog naslijeđa u javnom prostoru. Kombinacija autentičnih olimpijskih predmeta i simboličnih lokacija pružila je posjetiteljima poseban uvid u sportska i kulturna dostignuća Zimskih olimpijskih igara 1984., te promovirala vrijednosti koje su ostale prisutne i relevantne više od četiri decenije kasnije.

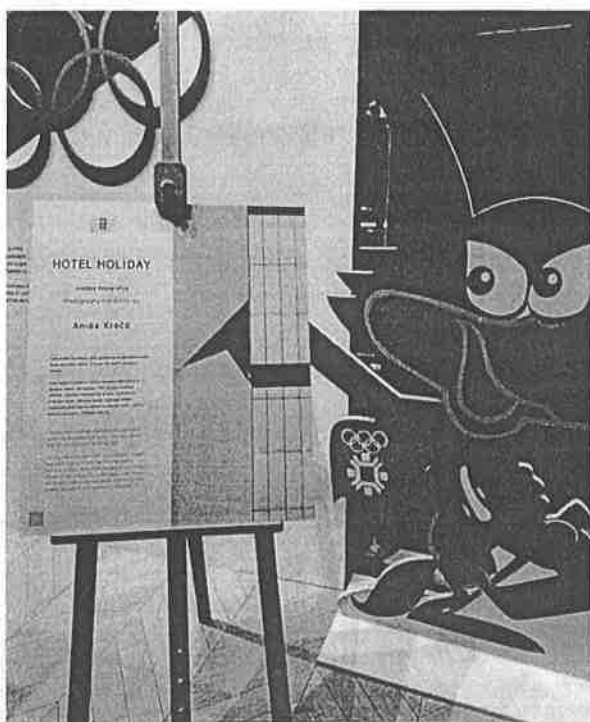
### **Promocija publikacije “40: Godišnjica hotela Holiday” i izložba “Hotel Holiday”**

U okviru programa obilježavanja 40. godišnjice XIV Zimskih olimpijskih igara u Sarajevu, održan je izuzetno značajan događaj – promocija publikacije “40: Godišnjica hotela Holiday” i prateća izložba fotografija pod nazivom “Hotel Holiday”. Ovaj događaj je organizovan od strane Hotel History Foundation u saradnji s Gradskom upravom Sarajeva i Olimpijskim muzejom. Ova promocija i izložba imala su za cilj da prikažu arhitektonsku, kulturnu i historijsku važnost hotela Holiday, jednog od simbola Sarajeva, posebno tokom Zimskih olimpijskih igara 1984. godine.



Autori publikacije su ugledni historičar i profesor Kenneth Morrison, koji je i pokrenuo istraživački projekat povodom 40. godišnjice hotela Holiday, te Boba Lizdek, također suosnivač Hotel History Foundation. Njima su se pridružile i doc. dr Lejla Kreševljaković, historičarka, te arhitektica i fotografkinja Anida Krečo. Svi autori su dali značajan doprinos istraživanju historije hotela, njegovog arhitektonskog naslijeđa, kao i njegovog kulturnog značaja za Sarajevo i šire.

Publikacija “40: Godišnjica hotela Holiday” predstavlja detaljan uvid u povijest ovog kultnog hotela, kojeg je projektirao čuveni arhitekt Ivan Štraus. Poseban naglasak u publikaciji stavljen je na vrijednosti arhitektonskog dizajna, koji se i danas smatra jednim od najvažnijih primjera



svojim fotografijama zabilježila neobične i rijetko primjećene detalje arhitekture hotela koje publika prvi put vidi nakon 40. godina. Fotografije ističu specifične elemente dizajna hotela koje su možda vremenom postale neprimjetne, ali sada, kroz objektiv, ponovo oživljavaju.

Ove fotografije pružaju publici jedinstvenu priliku da se vrati u prošlost i kroz vizualne prikaze sagleda značaj hotela ne samo kao arhitektonskog, nego i kao kulturno-historijskog spomenika. Izložba je postavljena u prostoru Olimpijskog muzeja, što je dodatno doprinijelo simbolici događaja, jer se radi o prostoru koji čuva sjećanje na Zimske olimpijske igre.

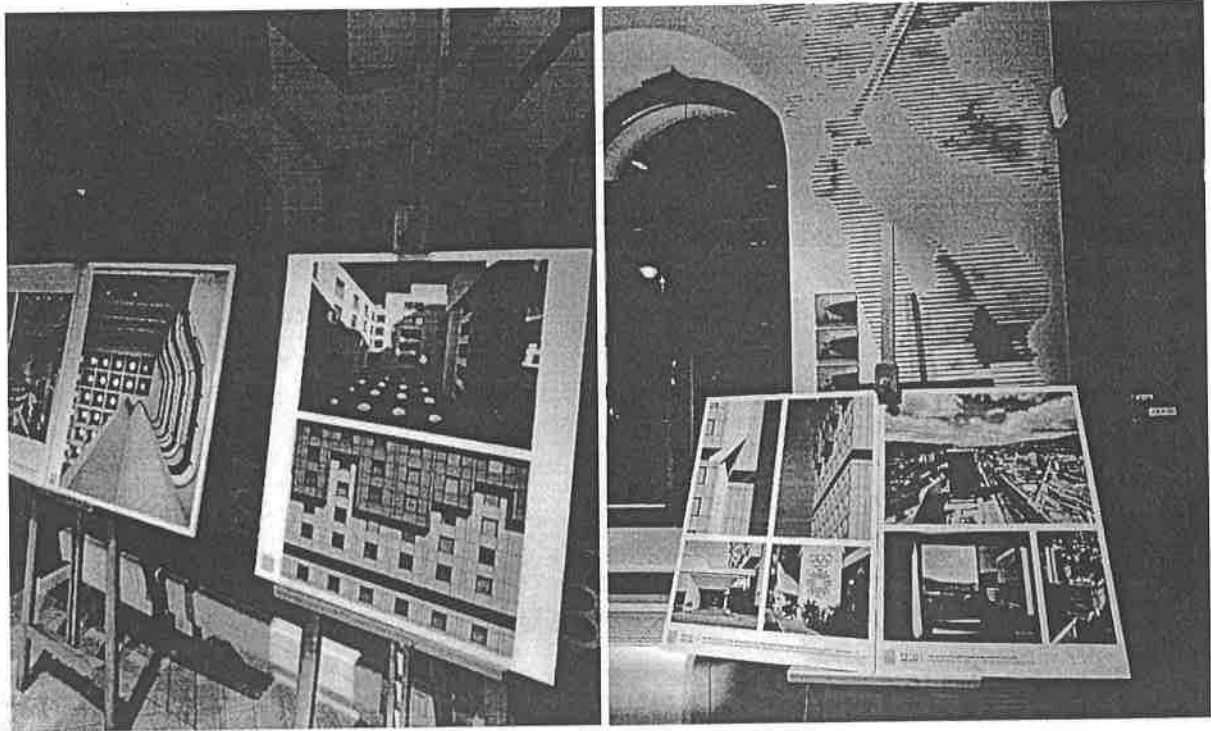
Publikacija i izložba, kroz prizmu historijskih i arhitektonskih analiza, ističu višeslojnost značenja ovog objekta u kolektivnom pamćenju Sarajeva i njegovih građana.

modernističke arhitekture u bivšoj Jugoslaviji. Hotel Holiday je tokom XIV Zimskih olimpijskih igara bio centralno mjesto nesportskih dešavanja i simbol urbanog Sarajeva u to vrijeme.

Publikacija pruža detaljan pregled arhitekture i historijskog konteksta hotela, te dokumentira njegovu transformaciju kroz decenije. Pored toga, kroz tekstove doc. dr. Lejle Kreševljaković i profesora Morrisona, naglašava se značaj ovog objekta ne samo kao hotelskog kompleksa, već i kao mjesta sjećanja na olimpijski duh Sarajeva, ali i na turbulentnu prošlost grada tokom opsade.

Izložba fotografija arhitektice i fotografkinje Anide Krečo predstavlja vizualni prikaz hotela Holiday kroz drugačiji objektiv. Krečo je na





*Detalji izložbe*

Ovaj događaj nije samo obilježavanje godišnjice hotela, već i podsjetnik na bogatu kulturnu i historijsku baštinu grada, te je važan korak u očuvanju sjećanja na jednu od najvažnijih era sarajevske historije.

#### **Posjeta slavnog klizačkog para Jayne Torvill i Christopher Dean**

Olimpijski muzej Sarajevo imao je čast ugostiti jednog od najslavnijih klizačkih parova u historiji umjetničkog klizanja – Jayne Torvill i Christopher Dean. Ovaj legendarni par, koji je stekao svjetsku slavu svojim zlatnim nastupom na Zimskim olimpijskim igrama u Sarajevu 1984. godine, vratio se u Sarajevo kao dio britanske delegacije u okviru posebnog programa obilježavanja 40. godišnjice sarajevskih Olimpijskih igara.



*Torvill i Dean sa direktoricom u posjeti Olimpijskom muzeju Sarajevo*

Njihova posjeta imala je izniman značaj, jer je predstavljala emotivan povratak na mjesto gdje su ostvarili jedan od najvećih sportskih uspjeha u svojoj karijeri. Tokom Zimskih olimpijskih igara u Sarajevu 1984. godine, Torvill i Dean osvojili su zlatnu medalju u umjetničkom klizanju s rekordnom ocjenom za svoju legendarnu izvedbu na muziku iz Bolera. Njihov nastup ostao je upamćen kao jedan od najnezaboravnijih trenutaka u historiji zimskih Olimpijskih igara.

Torvill i Dean, zajedno s delegacijom Velike Britanije, dočekani od strane direktorice muzeja. U pratnji britanske delegacije, gosti su obišli stalnu postavku muzeja koja prikazuje historiju XIV Zimskih olimpijskih igara u Sarajevu, uključujući ključne momente sa samih igara, kao i uspjehe poznatih sportista koji su obilježili ovaj događaj.

Posebno su se zadržali ispred dijela postavke koji prikazuje njihov zlatni nastup na klizalištu Zetra, gdje su u februaru 1984. godine izveli svoju kultnu izvedbu Bolera. Tom prilikom su izrazili zahvalnost i uzbuđenje zbog ponovnog dolaska u Sarajevo, naglasivši kako Sarajevo uvijek zauzima posebno mjesto u njihovim srcima.



*Torvill i Dean sa direktoricom u posjeti Olimpijskom muzeju Sarajevo*

Tokom posjete, direktorica Olimpijskog muzeja uručio je posebne poklone Jayne Torvill i Christopheru Deanu kao znak zahvalnosti za njihov doprinos u očuvanju olimpijskog duha Sarajeva. Također, u znak dugogodišnjeg prijateljstva između Sarajeva i Velike Britanije, predstavnici britanske delegacije uručili su simbolične poklone muzeju, naglasivši važnost sjećanja na Zimske olimpijske igre kao simbola zajedništva i mira.

Tokom razgovora s prisutnima, Jayne Torvill i Christopher Dean podijelili su svoja sjećanja na 1984. godinu i značaj koji Sarajevo ima u njihovoj karijeri. Posebno su istaknuli toplinu i gostoprimstvo koje su osjetili tada, kao i sada, prilikom svog povratka. Christopher Dean je istakao:

*"Sarajevo nam je dalo priliku da ostvarimo jedan od naših najvećih snova, a ta uspomena je zauvijek dio naše priče."*

Jayne Torvill se nadovezala:

*"Bilo je emotivno vratiti se ovdje, gdje smo stvorili toliko divnih uspomena. Sarajevo i njegov olimpijski duh ostaju zauvijek u našim srcima."*

Ova posjeta je bila iznimno značajna za Sarajevo i Olimpijski muzej jer je ponovo istakla važnost olimpijskog naslijeđa koje Sarajevo njeguje. Posjeta slavnog klizačkog para, koji je svojevremeno oduševio svijet svojom izvedbom, ojačala je veze između Sarajeva i Velike Britanije, podsjetivši na važnost očuvanja sjećanja na sportske uspjehe koji nadilaze granice i generacije.

Za muzej, ova posjeta je bila prilika da se još jednom potvrdi njegova uloga kao čuvara olimpijskog naslijeđa i mjesto gdje se čuvaju uspomene na sportske velike koji su obilježili povijest Zimskih olimpijskih igara. Posjetitelji muzeja sada imaju priliku dodatno se upoznati

s naslijeđem Torvill i Deana, što će zasigurno doprinijeti popularizaciji muzeja među ljubiteljima umjetničkog klizanja i sportskih entuzijasta širom svijeta.

### **Izložba Typolympics**

Izložba „Typolympics“ predstavlja jedinstven umjetnički projekt koji je inspirisan originalnim logom XIV Zimskih olimpijskih igara održanih u Sarajevu 1984. godine. Autor projekta, Aleksandar Todorović, osmislio je novi font pod nazivom „Typolympics“, koji se temelji na originalnoj geometrijskoj mreži logotipa, kojeg je kreirao poznati dizajner Miroslav Antičić. Izložba je dio programa obilježavanja 40. godišnjice sarajevskih Olimpijskih igara, i predstavlja spoj umjetnosti, dizajna i naslijeđa jedne od najvažnijih sportskih manifestacija u historiji Sarajeva. Osim umjetničkog prikaza, izložba uključuje i interaktivni segment koji posjetiteljima omogućava da se takmiče u kreiranju vlastitih verzija tipografije koristeći isti princip dizajna.

Originalni logo XIV Zimskih olimpijskih igara iz 1984. godine, koji je dizajnirao Miroslav Antičić, postao je jedan od simbola Sarajeva. Logo je zasnovan na precizno definiranoj mreži dijagonalnih, vertikalnih i horizontalnih linija, koje se, kada se pravilno slože, mogu proširivati i multiplicirati, stvarajući beskonačne mogućnosti. Upravo na ovom principu Todorović je izgradio svoj font „Typolympics“.

Množenjem iste geometrijske mreže koja je korištena za izradu olimpijskog logotipa, Todorović je stvorio igralište tipografskih oblika koje se može širiti u svim smjerovima – horizontalno, vertikalno i kvadratno. Koristeći dijelove mreže, on je popunjavao prazna polja između linija, kreirajući nove oblike koji predstavljaju slova u „Typolympics“ fontu. Ovaj kreativni proces omogućava beskonačne kombinacije dizajna, što ovu izložbu čini i interaktivnim iskustvom za posjetitelje.

Izložba „Typolympics“ nije samo vizuelni prikaz fonta, već i edukativni projekt koji posjetiteljima omogućava da razumiju proces nastanka tipografije i povezanost dizajna s kulturološkim i historijskim kontekstom. Projekt na inovativan način spaja naslijeđe Olimpijade sa savremenim dizajnerskim rješenjima, pružajući novi pogled na originalni olimpijski logotip i njegov potencijal za umjetničku reinterpretaciju.

Posjetitelji izložbe mogu vidjeti proces nastanka fonta kroz prikaze razvojnih faza, od početnih skica do finalne verzije. Također, izloženi su primjeri različitih aplikacija fonta „Typolympics“ na vizuelnim materijalima, kao što su plakati, brošure, i promotivni materijali. Ovaj segment pokazuje široke mogućnosti primjene fonta u savremenom grafičkom dizajnu.

Jedan od najzanimljivijih aspekata izložbe je takmičarski dio, gdje posjetitelji mogu sudjelovati u kreiranju vlastitih tipografskih rješenja koristeći istu mrežu kao i autor. Organizatori su omogućili poseban prostor i materijale gdje posjetitelji mogu, uz pomoć mreže, dizajnirati nova slova ili grafičke elemente, a najbolja rješenja bit će nagrađena.

Ovaj interaktivni pristup dodatno podstiče kreativnost posjetitelja, ali i podiže svijest o važnosti tipografije i dizajna u svakodnevnom životu. Nagrade za najuspješnije radove uključuju promotivne materijale s fontom „Typolympics“ i specijalne plakete, a pobjednici će biti proglašeni na kraju izložbe.

Projekat „Typolympics“ nastao je kao dio magistarskog rada Aleksandra Todorovića na Akademiji likovnih umjetnosti Sarajevo 2024. godine. Pod mentorstvom profesora Bojana Hadžihalilovića i Amera Mržljaka, Todorović je uspio povezati naslijeđe Olimpijskih igara s

modernim dizajnerskim pristupom, istražujući potencijal originalnog logotipa za stvaranje novog tipografskog sistema.

Mentori su naglasili kako je Todorovićev projekt izuzetno vrijedan doprinos oblasti grafičkog dizajna i tipografije, te su izrazili zadovoljstvo njegovim radom i uspjehom u povezivanju lokalnog kulturnog naslijeđa sa savremenim dizajnerskim izazovima.

Izložba „Typolympics“ ima veliki značaj za Sarajevo, jer ne samo da promovira naslijeđe XIV Zimskih olimpijskih igara, već i prikazuje kako lokalna kulturna baština može poslužiti kao inspiracija za savremene umjetničke projekte. Ovaj projekat dodatno jača kulturnu scenu Sarajeva i promovira ulogu dizajna u očuvanju i reinterpretaciji povijesnih simbola.

Za širu dizajnersku zajednicu, „Typolympics“ predstavlja inovativan pristup tipografiji, kombinirajući klasične principe dizajna s modernim tehnikama. Projekat će zasigurno inspirirati buduće generacije dizajnera da istražuju nove načine korištenja tipografije u kontekstu kulturnih i historijskih tema.

Izložba „Typolympics“ predstavlja izuzetno vrijedan doprinos obilježavanju 40. godišnjice Zimskih olimpijskih igara u Sarajevu, pružajući novi uvid u naslijeđe ovog značajnog događaja kroz prizmu savremenog dizajna. Kroz inovativni pristup tipografiji, Aleksandar Todorović je uspio povezati prošlost i sadašnjost, te omogućiti posjetiteljima interaktivno iskustvo koje promovira kreativnost, umjetnost i sjećanje na jedan od najvažnijih trenutaka u historiji Sarajeva.

### **Saradnja s BH Telecom-om i realizacija projekta „Moja priča se nastavlja“**

Projekat „Moja priča se nastavlja“ nastao je u saradnji Olimpijskog muzeja Sarajevo i BH Telecoma, s ciljem promocije edukacije i olimpijskih vrijednosti, te omogućavanja pristupa djeci osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo besplatnom ulazu u muzej. Projekat je osmišljen kako bi mlađim generacijama pružio priliku da se upoznaju s bogatom historijom i simbolikom XIV Zimskih olimpijskih igara održanih u Sarajevu 1984. godine, te da kroz interaktivne edukativne programe bolje razumiju važnost sporta i olimpijskih vrijednosti.

Cilj projekta je povećanje dostupnosti kulturnih sadržaja za djecu i mlade, jačanje svijesti o



važnosti očuvanja kulturno-historijskog naslijeđa, te promocija zdravih društvenih vrijednosti poput zajedništva, mira i solidarnosti kroz sportske uspjehe.

Saradnja s BH Telecomom nastavila se kroz podršku ovom značajnom projektu, omogućivši besplatan ulaz za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo u Olimpijski muzej. U samo dva mjeseca, preko 500 učenika iskoristilo je ovu priliku da posjeti muzej, učestvuje u edukativnim radionicama i proširi svoje znanje o Zimskim olimpijskim igrama.

Tokom posjeta, učenici su imali priliku da:

- Razgledaju stalnu postavku muzeja koja dokumentuje ključne trenutke XIV Zimskih olimpijskih igara u Sarajevu.
- Učestvuju u interaktivnim radionicama koje su im omogućile da na kreativan način istražuju olimpijske vrijednosti.
- Upoznaju se s eksponatima vezanim za sportiste i događaje koji su obilježili igre, uključujući i kulturne trenutke kao što su nastupi Jayne Torvill i Christophera Deana.



*Predavanje za djecu*

Uz pomoć stručnog vodiča, učenici su dobili priliku da se detaljno upoznaju s historijom Sarajeva u kontekstu olimpijskih igara, ali i da postave pitanja o ulozi sporta u izgradnji zajednice i globalnoj promociji mira.

Projekat „Moja priča se nastavlja“ ima izuzetan značaj za lokalnu zajednicu, jer omogućava mladim generacijama da razvijaju svijest o vlastitom kulturno-historijskom naslijeđu. Ovim projektom, učenicima je omogućeno da besplatno istraže važne trenutke iz historije Sarajeva, te da se educiraju o tome kako su olimpijske igre ne samo sportski događaj, već i simbol mira i zajedništva.



Kroz posjete muzeju, učenici su razvijali empatiju prema sportistima i događajima iz prošlosti, te su naučili kako se sport može koristiti kao alat za izgradnju miroljubivih zajednica. Na ovaj način, projekat doprinosi i širem društvenom cilju – promociji kulturne raznolikosti, razumijevanja i tolerancije među mladima.



Iako je projekat uspješno realizovan, s velikim interesom škola iz Kantona Sarajevo, suočeni smo s izazovima u smislu logistike i kapaciteta. Organizacija posjeta za tako veliki broj učenika zahtijevala je koordinaciju između škola, muzeja kako bi se osigurala nesmetana realizacija svakog segmenta programa. Ipak, projekt je uspješno proveden.

Planovi za budućnost uključuju proširenje projekta na druge kantone i općine, s ciljem da se veći broj djece i mladih uključi u edukativne programe muzeja. Pored toga, razmatra se uvođenje novih sadržaja i radionica koje bi se usredotočile na suvremene izazove u svijetu sporta i društva, te njihovu povezanost s olimpijskim vrijednostima.

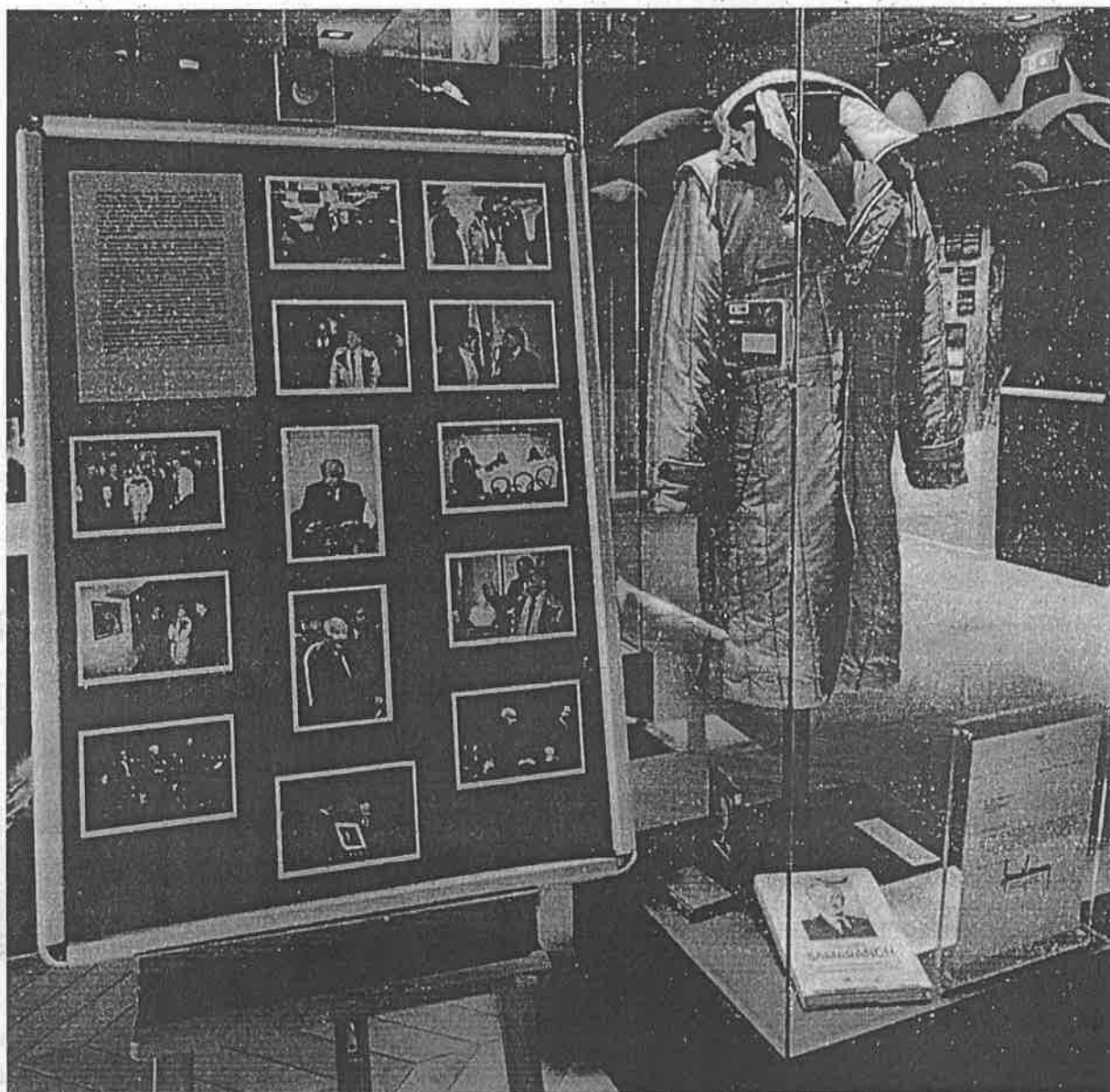
Saradnja s BH Telecomom na projektu „Moja priča se nastavlja“ nastavila je uspješnu praksu omogućavanja besplatnog pristupa kulturnim sadržajima za djecu i mlade. Preko 500 učenika osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo posjetilo je Olimpijski muzej u samo dva mjeseca, čime je projekt postigao svoj primarni cilj – edukaciju i promociju olimpijskih vrijednosti među mladim generacijama.



Ovaj projekat predstavlja važan korak u jačanju kulturno-edukativne ponude Olimpijskog muzeja, te doprinosi izgradnji svijesti o značaju sporta, mira i zajedništva kroz historiju Sarajeva. Saradnja s BH Telecomom u ovom projektu još jednom je pokazala važnost partnerstva između kulturnih institucija i poslovne zajednice u ostvarivanju dugoročnih ciljeva za dobrobit društva.

### Izložbi posvećenoj Huanu Antoniu Samaranchu

U okviru obilježavanja 40 godina od održavanja XIV Zimskih olimpijskih igara u Sarajevu, u izložbenom prostoru Olimpijskog muzeja Sarajevo organizovana je posebna izložba posvećena Huanu Antoniu Samaranchu, dugogodišnjem predsjedniku Međunarodnog olimpijskog komiteta (MOK) i velikom prijatelju Sarajeva. Ova izložba predstavlja izniman doprinos sjećanju na Samarancha, koji je igrao ključnu ulogu u izboru Sarajeva za domaćina Zimskih olimpijskih igara 1984. godine i kasnije postao jedan od najvećih zagovornika očuvanja olimpijskog naslijeđa grada.



*Detalj sa izložbe*

Izložba je postavljena kao dio programa koji slavi četiri decenije olimpijskog naslijeđa, a njen cilj je podsjetiti posjetitelje na blisku vezu između Sarajeva i MOK-a, posebno kroz ličnost Huana Antonia Samarancha.

Centralni dio izložbe čine fotografije koje je muzeju poklonio renomirani fotograf Ensad Adilović. Ove fotografije dokumentiraju posljednju posjetu Huana Antonia Samarancha Sarajevu, koja se dogodila 2005. godine. Tokom te posjete, Samaranch je iskazao svoju trajnu podršku Sarajevu i njegovom olimpijskom naslijeđu, a posjeta je bila emotivna, jer je obilježila povratak čovjeka koji je bio ključan u organizaciji i održavanju Zimskih igara 1984. godine.

Fotografije prikazuju Samarancha u različitim trenucima tokom njegove posjete.

Huano Antonio Samaranch je bio ključna figura za Sarajevo, jer je kao predsjednik MOK-a aktivno podržavao Sarajevo tokom procesa kandidature za Zimske olimpijske igre 1984.

Njegova uloga nije prestala završetkom igara – tokom ratnih godina, on je ostao u kontaktu sa Sarajevom, izražavajući solidarnost i podršku gradu koji je preživio opsadu. Samaranch je često naglašavao značaj Olimpijskih igara u Sarajevu kao jednih od najuspješnijih u historiji zimskih sportova, a njegov odnos s gradom bio je izgrađen na uzajamnom poštovanju i prijateljstvu.

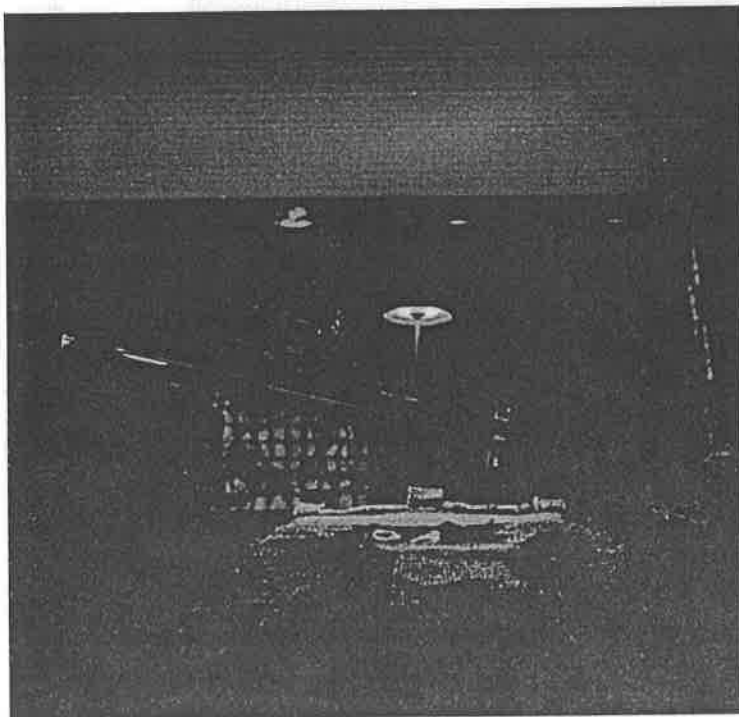
Njegova posljednja posjeta Sarajevu 2005. godine, dokumentovana kroz izložene fotografije, simbolizirala je njegovo trajno poštovanje prema ovom gradu i njegovim ljudima. Ova izložba je prilika da se posjetitelji podsjetite na njegovu podršku i ulogu u očuvanju sarajevskog olimpijskog naslijeđa.

Izložba predstavlja most između prošlosti i sadašnjosti, podsjećajući građane i posjetitelje na slavne trenutke Sarajeva tokom Olimpijskih igara 1984. godine, ali i na važnost ličnosti kao što je Samaranch, koji je ostao uz Sarajevo u najtežim trenucima.

### **Saradnja s Ministarstvom vanjskih poslova Bosne i Hercegovine na promociji Olimpijskih igara**

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, u saradnji sa Javnom ustanovom “Gradski Muzeji” Sarajevo, kroz Olimpijskih muzej, aktivno sudjeluje u promociji vrijednosti olimpijskog duha i naslijeđa povodom 40. godišnjice Zimskih olimpijskih igara koje su se održale u Sarajevu u februaru 1984. godine. Ova saradnja ima ključnu ulogu u predstavljanju Bosne i Hercegovine na međunarodnom nivou, naglašavajući jedinstveno sportsko i kulturno naslijeđe koje grad Sarajevo nosi kao domaćin jedne od najuspješnijih Zimskih olimpijskih igara.

S obzirom na to da je Sarajevo i danas prepoznato po svom olimpijskom naslijeđu, Ministarstvo vanjskih poslova prepoznalo je priliku da, putem diplomatskih kanala, unaprijedi promociju Bosne i Hercegovine kao zemlje koja njeguje olimpijske vrijednosti – zajedništvo, mir, solidarnost i sportski duh.

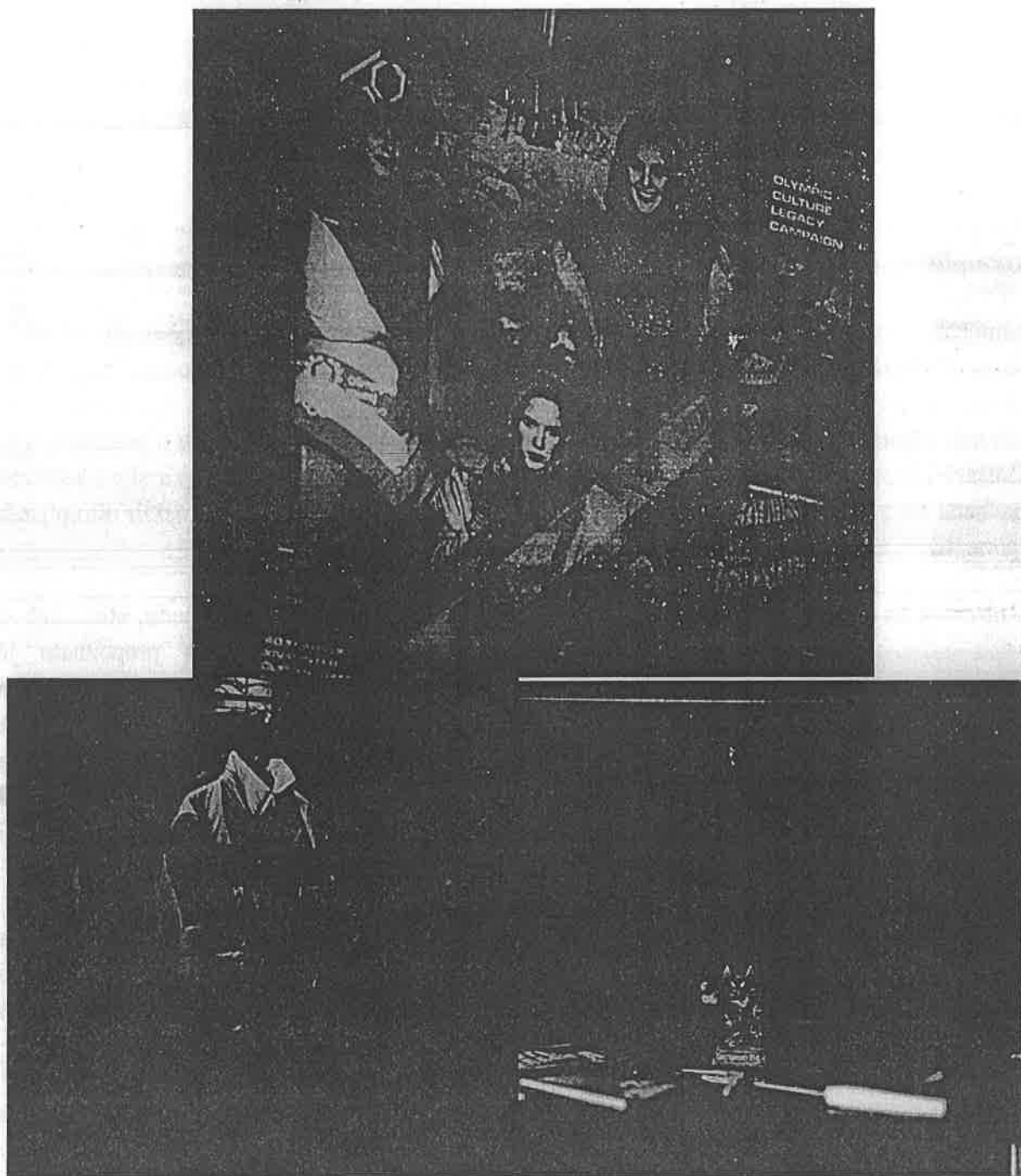


Saradnja između Ministarstva vanjskih poslova i JU “Gradski Muzeji” Sarajevo postavljena je s nekoliko ključnih ciljeva:

- **Promocija Bosne i Hercegovine na međunarodnoj sceni:** Kroz ambasade i konzulate širom svijeta, Bosna i Hercegovina promovira

svoju olimpijsku povijest, ističući kulturne, umjetničke i sportske aspekte koji su vezani za XIV Zimske olimpijske igre.

- **Očuvanje i promocija olimpijskog naslijeđa Sarajeva:** Isticanje olimpijskog naslijeđa Sarajeva i njegovih simbola kroz izložbe, publikacije i događaje koji se održavaju u zemlji i inozemstvu.
- **Edukacija i podizanje svijesti:** Kroz aktivnosti usmjerene na mlađe generacije, uključujući međunarodne sportske i kulturne događaje, planiraju se programi koji ističu važnost očuvanja kulturne baštine i olimpijskih vrijednosti.



*Detalji sa izložbi*

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine kroz ovu saradnju ima ključnu ulogu u međunarodnoj promociji Bosne i Hercegovine kao zemlje s bogatim sportskim i kulturnim nasljeđem. Korištenjem diplomatskih i kulturnih kanala, ministarstvo omogućava veću vidljivost aktivnosti vezanih za obilježavanje 40. godišnjice Olimpijskih igara, te podstiče povezivanje s međunarodnim partnerima u oblasti sporta i kulture.

U okviru ove saradnje, ambasade i konzularna predstavništva Bosne i Hercegovine organizuju događaje u različitim zemljama, gdje se ističe ne samo sportski značaj Olimpijskih igara iz 1984. godine, već i umjetnički i kulturni aspekti koji prate ovaj jubilej. Ove aktivnosti uključuju prezentacije kulturnih i sportskih postignuća Sarajeva, kao i promovisanje olimpijskih vrijednosti kroz sportske manifestacije.

Jedan od ključnih ciljeva ove saradnje je promocija univerzalnih vrijednosti Olimpijskih igara koje Sarajevo nosi u svom naslijeđu, a koje se ogledaju u zajedništvu, miru i prijateljstvu među narodima.

Kroz događaje koji se organizuju u saradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova, ističu se:

- **Kulturna raznolikost i sportski duh Bosne i Hercegovine:** Sarajevo se kroz svoje olimpijsko naslijeđe predstavlja kao grad koji njeguje mir i saradnju, ne samo unutar zemlje, već i na međunarodnoj sceni.
- **Umjetničko naslijeđe Zimskih olimpijskih igara:** Izložbe i multimedijalne prezentacije koje prikazuju umjetnička djela inspirisana Zimskim olimpijskim igrama, kao i fotografije i arhivski materijali koji dokumentuju taj važan period u historiji Sarajeva.

Saradnja između Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine i JU "Gradski Muzeji" u promociji 40. godišnjice Zimskih olimpijskih igara predstavlja značajan doprinos očuvanju i promociji olimpijskog naslijeđa Sarajeva. Kroz zajedničke napore, Bosna i Hercegovina se aktivno promovira na međunarodnoj sceni, koristeći priliku da svoje olimpijsko i kulturno naslijeđe predstavi globalnoj publici.

Planirani budući koraci uključuju intenziviranje međunarodnih aktivnosti i organizaciju dodatnih događaja koji će osigurati trajnu vidljivost ovog jubileja, s posebnim naglaskom na edukaciju i podizanje svijesti o važnosti očuvanja kulturno-historijskog naslijeđa.

## **Predavanje „Sarajevski olimpijski (is) korak u svijet-O Branku Mikuliću i XIV Zimskim olimpijskim igrama Sarajevo '84**

U okviru obilježavanja 40. godišnjice XIV Zimskih olimpijskih igara u Sarajevu, JU „Gradski Muzeji“ Sarajevo, u saradnji sa ICOM Bosne i Hercegovine, organizovalo je predavanje pod nazivom „Sarajevski olimpijski (is) korak u svijet – O Branku Mikuliću i XIV Zimskim olimpijskim igrama Sarajevo '84“. Ovaj događaj ima za cilj da podsjeti javnost na značajnu ulogu Branka Mikulića u procesu organizacije i pripreme olimpijskih igara, te da prikaže širi historijski i društveni kontekst u kojem su te igre održane.



Predavanje je održala Dr. Dženita Sarač-Rujanac, istaknuti naučni saradnik za oblast moderne historije u Institutu za historiju Univerziteta u Sarajevu, koja se bavi istraživanjem savremene historije Bosne i Hercegovine, uključujući značajne političke i društvene događaje kao što su Zimske olimpijske igre 1984. godine.



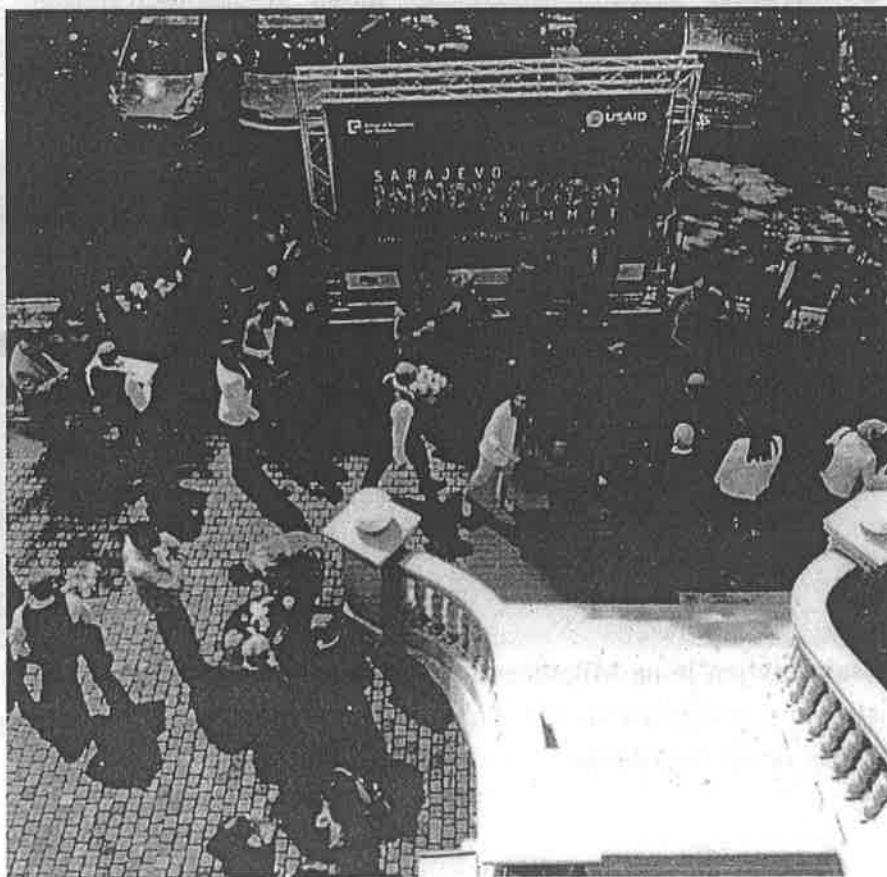
Kroz predavanje, prisutni su saznali kako je Mikulić uspio okupiti domaće i međunarodne resurse, te stvoriti tim koji je bio sposoban realizovati tako veliki događaj na svjetskom nivou.

Jedan od ključnih aspekata predavanja bilo je i razumijevanje šireg društvenog i političkog značaja ZOI '84. Igre nisu bile samo sportski događaj, već su imale i važnu ulogu u međunarodnoj promociji Jugoslavije i Sarajeva. Igre su bile prilika da se pokaže snaga socijalističkog sistema, ali i otvorenost prema svijetu. Branko Mikulić je ovu priliku iskoristio da Sarajevo postavi na globalnu kartu, ne samo kao sportski centar, već i kao simbol mira, zajedništva i multikulturalizma.

Predavanje je takođe doprinijelo očuvanju sjećanja na ovaj značajan događaj i njegovu ulogu u historiji Sarajeva, ali i pružilo platformu za razgovor o dugoročnom naslijeđu koje su igre ostavile gradu.

### **Sarajevo Innovation Summita**

Sarajevo Innovation Summit predstavlja najvažniji regionalni događaj posvećen inovacijama i razvoju inovacijskog ekosistema, a s ponosom smo, zajedno sa Ekonomskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu, bili domaćini ovog prestižnog skupa. Summit je okupio vodeće stručnjake iz oblasti javnog sektora, akademske zajednice, industrije i start-up zajednice, s ciljem promoviranja inovativnih rješenja, dijeljenja iskustava i stvaranja mreže saradnje koja će podržati daljnji razvoj inovacija u Bosni i Hercegovini i šire.

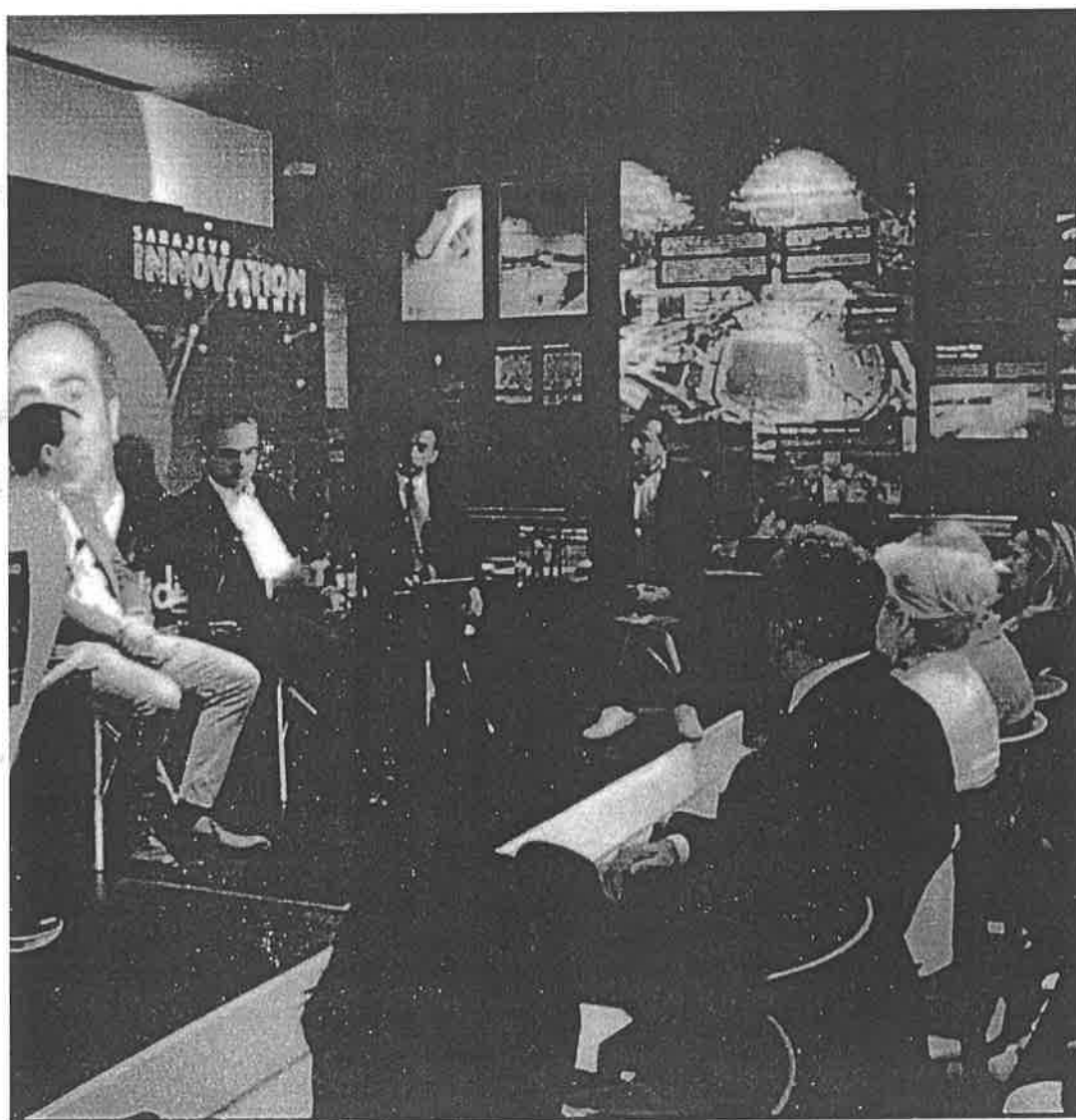




Cilj Summita bio je osigurati platformu za dijalog između ključnih aktera, te potaknuti saradnju koja će omogućiti efikasnije stvaranje i implementaciju inovacija u različitim sektorima. Sarajevo Innovation Summit postao je simbol regionalne saradnje u oblasti inovacija i ključni događaj za razvoj inovacijskog okruženja.

Misija Sarajevo Innovation Summita je okupiti stručnjake iz javnog sektora, akademske zajednice, te predstavnike privatnih kompanija i start-up zajednice kako bi se stvorila prilika za razmjenu znanja, iskustava i najboljih praksi.

Tokom Sarajevo Innovation Summita održano je više panela, prezentacija i radionica na različite teme vezane za inovacije, digitalnu transformaciju, razvoj preduzetništva i kreativne industrije.



Sarajevo Innovation Summit okupio je brojne stručnjake, predavače i učesnike iz različitih sektora, uključujući predstavnike vlade, akademske zajednice, privatnog sektora, međunarodnih organizacija i start-up kompanija.

Sarajevo Innovation Summit 2024. bio je izuzetno uspješan događaj, koji je okupio stručnjake iz različitih oblasti s ciljem promoviranja inovacija i stvaranja platforme za međusektorsku saradnju. Summit je postigao svoj cilj pružajući učesnicima priliku za razmjenu znanja, umrežavanje i promovisanje inovacija kao ključnog pokretača razvoja u Bosni i Hercegovini i regiji.

## Međunarodni dan muzeja

Međunarodni dan muzeja, koji se svake godine obilježava pod okriljem Međunarodnog vijeća muzeja (ICOM), predstavlja ključni događaj za muzeje širom svijeta, uključujući Bosnu i Hercegovinu. Ovaj dan, zajedno s Evropskom noći muzeja, nudi priliku da se muzeji otvore za širu javnost, promovišu svoju ulogu u društvu i podignu svijest o važnosti očuvanja kulturnog nasljeđa. Olimpijski muzej Sarajevo, u saradnji s ICOM-om BiH, pripremio je bogat program povodom obilježavanja Međunarodnog dana muzeja, a centralna tačka manifestacije je izložba plakata renomiranog umjetnika Ismara Mujezinovića.



Program ovogodišnjeg Međunarodnog dana muzeja organizovan je u partnerstvu s književnikom Ibrahimom Spahićem, čija će podrška i aktivno sudjelovanje dodatno obogatiti sadržaj.

**Centralna izložba:** Izložba plakata autora Ismara Mujezinovića. Ova izložba predstavlja značajan doprinos kulturnom nasljeđu, a plakati autora reflektuju važnost umjetnosti u kontekstu sarajevskih Zimskih olimpijskih igara 1984. godine.

**Učešće srednjih škola:** Program je uključivao aktivno sudjelovanje srednjih škola iz Kantona Sarajevo. Učenici Ugostiteljske srednje škole demonstrirali su svoje kulinarske vještine pripremajući deserte, dok su učenici Muzičke škole pridonijeli atmosferi događaja kroz izvedbu mini koncerta. Ova saradnja sa školama imala je za cilj povezivanje mladih s muzejskim institucijama i promociju kulturnih i obrazovnih vrijednosti.

**Partnerstvo s Katoličkim školskim centrom i Bošnjačkom gimnazijom:** Ove dvije škole igrale su važnu ulogu u realizaciji programa, čime se stvarila prilika za interakciju između učenika i muzejskog okruženja. Partnerstvo s obrazovnim institucijama je od ključnog značaja za promociju kulturnog nasljeđa među mladima.

**Muzejska šetnja:** Posebno atraktivan dio programa bila je muzejska šetnja koju je vodio književnik Ibrahim Spahić. Kroz ovu šetnju, učesnici su imali priliku da saznaju više o olimpijskom nasljeđu Sarajeva, uz interaktivno vodstvo i prisjećanje na ključne trenutke u historiji Zimskih olimpijskih igara.

Glavni cilj obilježavanja Međunarodnog dana muzeja je podizanje svijesti o važnosti muzeja kao čuvara kulturnog nasljeđa, te njihova uloga u edukaciji i povezivanju zajednice.

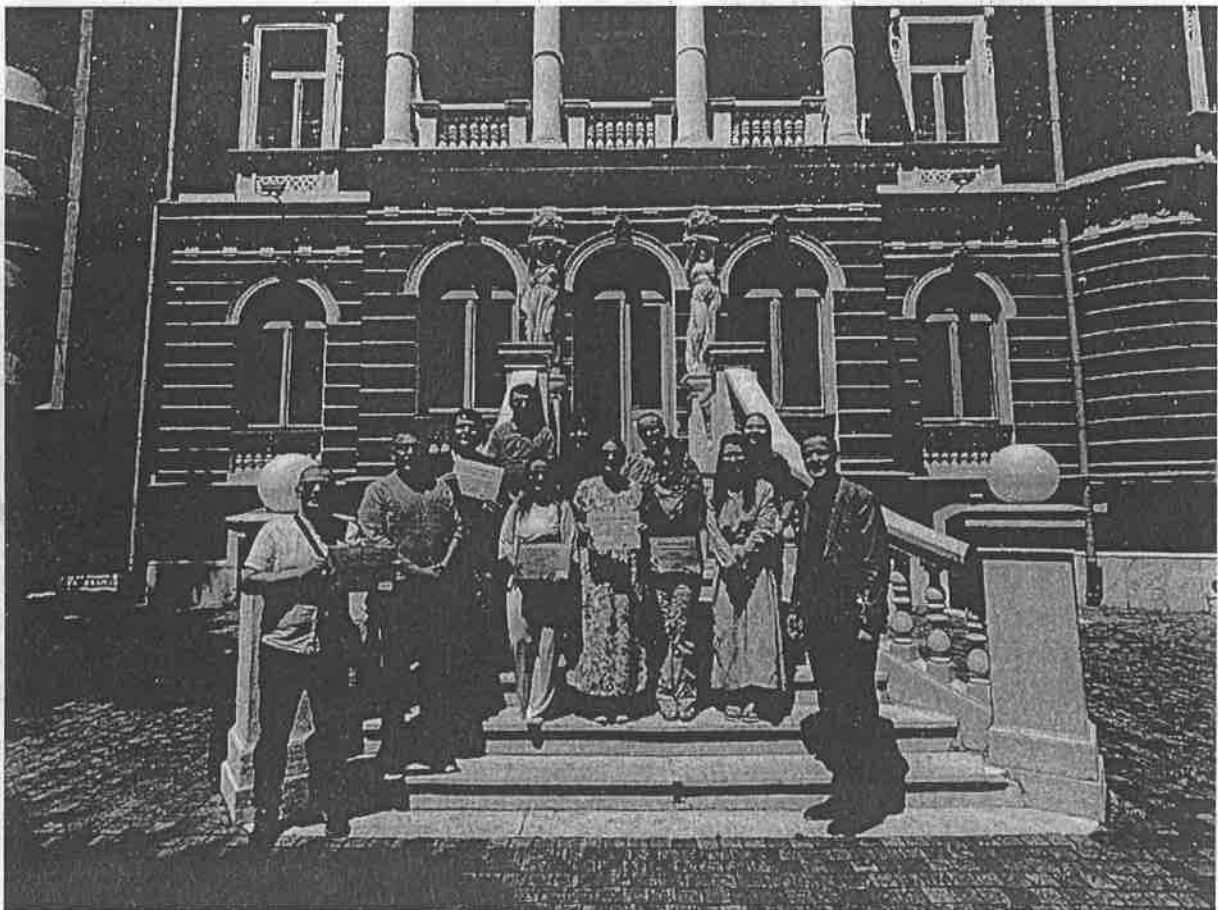
### **Izveštaj o provedenoj edukaciji i saradnji muzeja u okviru projekta „Inkluzivnost i vidljivost za održivi kulturni razvoj – IVA“**

Ponosni smo na uspješnu provedbu edukacije za muzejsko osoblje u okviru projekta „Inkluzivnost i vidljivost za održivi kulturni razvoj – IVA“, koji je dio šire regionalne inicijative „Kultura i kreativnost za Zapadni Balkan“ (CC4WBs). Ova inicijativa, koju podržava UNESCO i finansira Europska unija, imala je za cilj poticanje dijaloga i jačanje kulturnih i kreativnih sektora na Zapadnom Balkanu, što doprinosi njihovom društveno-ekonomskom utjecaju.

Edukacija je održana od 5. do 7. juna 2024. godine u Olimpijskom muzeju Sarajevo, okupljajući predstavnike institucija partnera, uključujući Grad Sarajevo, Podgoricu, Historijski muzej Bosne i Hercegovine, Gradske muzeje Sarajevo, Muzej književnosti i pozorišne umjetnosti Bosne i Hercegovine te Muzeje i galerije Podgorice. Glavni fokus edukacije bio je na razvijanju inkluzivnih praksi i povećanju vidljivosti kulturnih institucija u cilju osnaživanja održivog kulturnog razvoja.

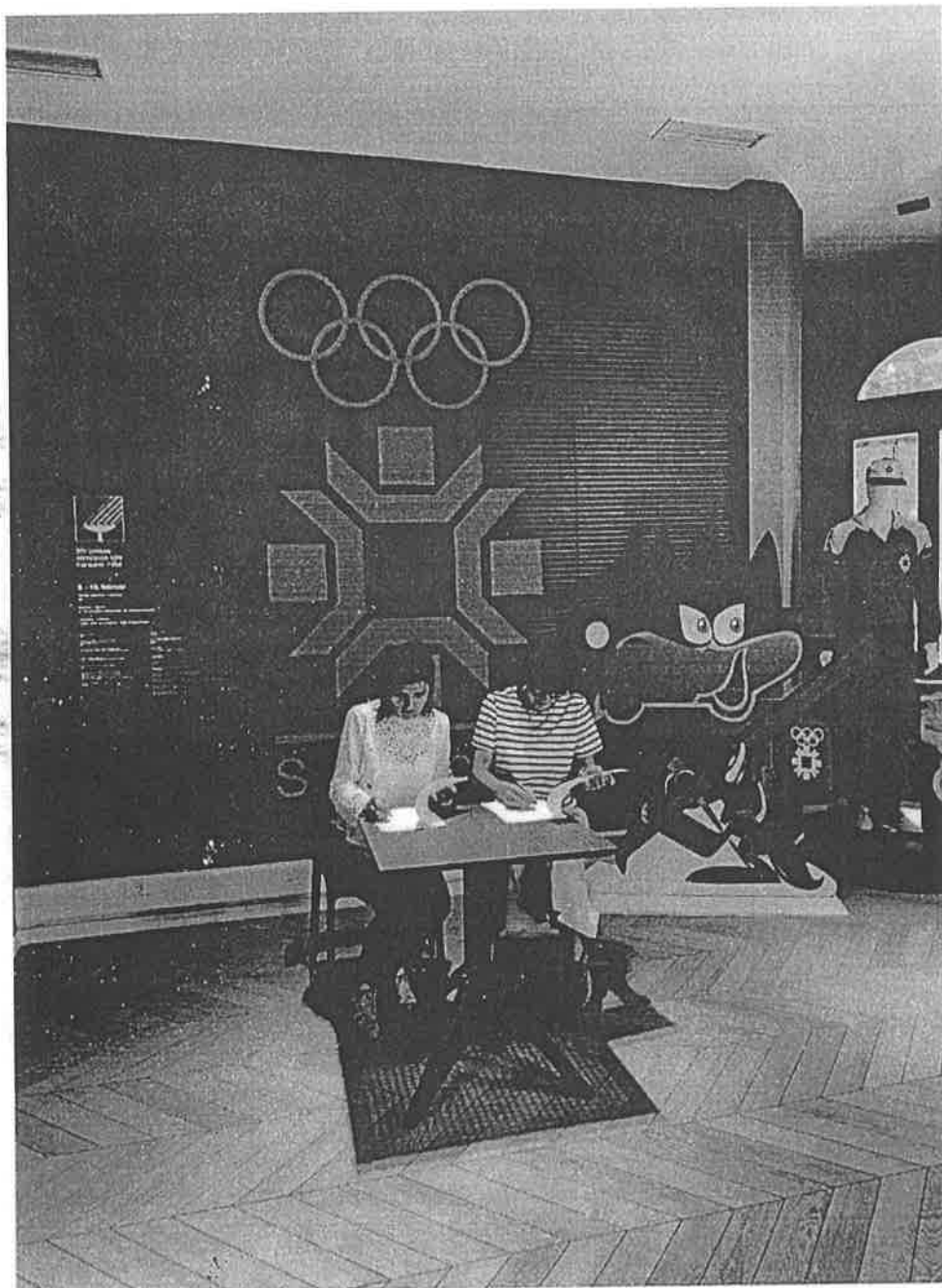


Tokom trodnevnog programa, sudionici su imali priliku prisustvovati nizu predavanja i radionica usmjerenih na unapređenje muzejske prakse. Edukacija je obuhvatila teme kao što su inkluzivnost, pristupačnost muzejskih sadržaja za različite ciljne grupe, s posebnim naglaskom na ranjive i marginalizirane zajednice, te primjenu digitalnih alata za bolju vidljivost muzeja i kulturnih sadržaja. Kroz interaktivne sesije, učesnici su razmjenjivali iskustva, primjere dobre prakse i diskutovali o izazovima u svojim sredinama.



## Potpisivanje Memoranduma o saradnji

Poseban značaj tokom ove edukacije imalo je i potpisivanje Memoranduma o saradnji između Javne ustanove „Gradski Muzeji“ Sarajevo i Javne ustanove „Muzeji i galerije Podgorice“. Memorandum je potpisan 6. juna 2024. godine, čime su ove dvije institucije formalizirale zajedničke napore u promociji kulturne baštine i razmjeni znanja i resursa.



Ovaj sporazum naglašava važnost regionalne saradnje, s ciljem poticanja zajedničkih projekata, istraživačkog rada, razmjene stručnog osoblja i organizacije zajedničkih izložbi. Kroz ovaj okvir, muzeji će zajednički raditi na osnaživanju svojih kapaciteta, unaprjeđenju pristupačnosti muzejskih zbirki te kreiranju programa koji će omogućiti širu vidljivost kulturne baštine Zapadnog Balkana.

Ovaj projekat i potpisivanje memoranduma predstavljaju ključne korake ka dugoročnoj saradnji između muzejskih i kulturnih institucija u regionu, što će doprinijeti očuvanju i promociji zajedničke kulturne baštine, kao i jačanju kulturnih sektora u svrhu njihovog održivog razvoja.

Edukacija provedena u okviru projekta “Inkluzivnost i vidljivost za održivi kulturni razvoj – IVA” i potpisivanje Memoranduma o saradnji doprinose jačanju kulturnih institucija u regiji, kroz unapređenje inkluzivnosti i vidljivosti muzejskih sadržaja. Ove aktivnosti predstavljaju važan korak ka održivom razvoju kulturnih i kreativnih sektora, jačajući regionalnu saradnju i postavljajući temelje za buduće zajedničke inicijative.

## **AKTIVNOSTI “Sarajevski spomenar - Spomen soba za ubijenu djecu Sarajeva 1992-1995”**

Spomen-soba „Sarajevski Spomenar“ posvećena je očuvanju sjećanja na ubijenu djecu tokom opsade Sarajeva, koja je trajala od 1992. do 1995. godine. Kao naučno-dokumentaciona i kulturno-vaspitna ustanova, ova spomen-soba ima specifičnu misiju – kroz muzejske metode i kulturno-edukativne programe, obrađivati i komunicirati priče o stradanju djece u opkoljenom Sarajevu. Poseban fokus projekta je na edukaciji mladih i šire javnosti o izazovima i opasnostima koje je djetinjstvo nosilo u vrijeme rata.

Ova spomen-soba nije samo prostor sjećanja, već platforma za edukaciju o prošlosti i promoviranje društvenih vrijednosti kao što su solidarnost, empatija i mir. Kroz brojne multimedijalne sadržaje, autentične predmete, dokumente i fotografije, posjetitelji će imati priliku da uče o životima i sudbinama najnevinnijih žrtava rata – djece, čija su sjećanja zauvijek utkana u historiju Sarajeva.

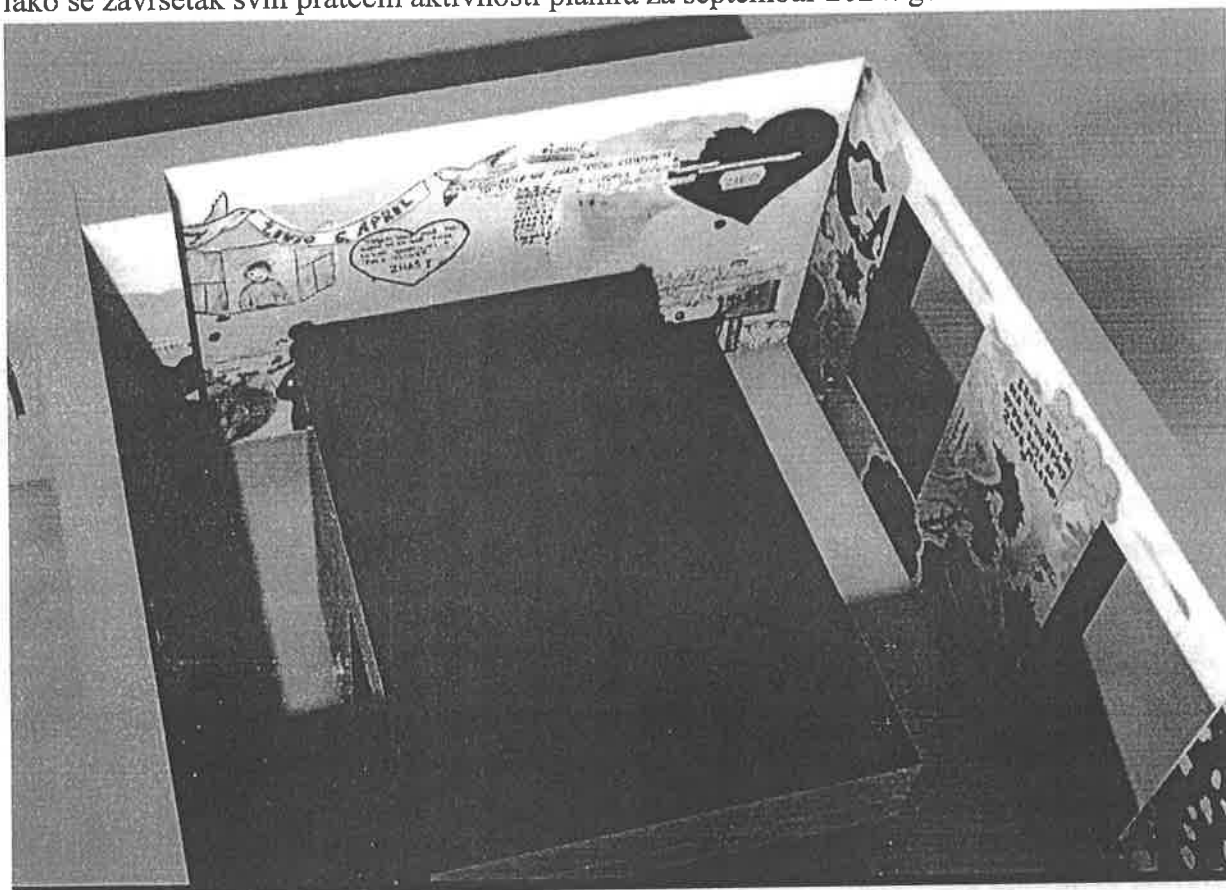
Misija „Sarajevskog Spomenara“ jeste:

- **Edukacija** o stradanju djece tokom opsade Sarajeva i izazovima s kojima su se susretali u ratnom okruženju,
- **Promovisanje pozitivnih društvenih vrijednosti** kao što su solidarnost, humanost, mir i razumijevanje,
- **Podizanje svijesti** o posljedicama rata, posebno na najranjivije skupine poput djece,
- **Očuvanje sjećanja** na ubijenu djecu, kroz prikupljanje i izlaganje autentičnih materijala iz perioda opsade.

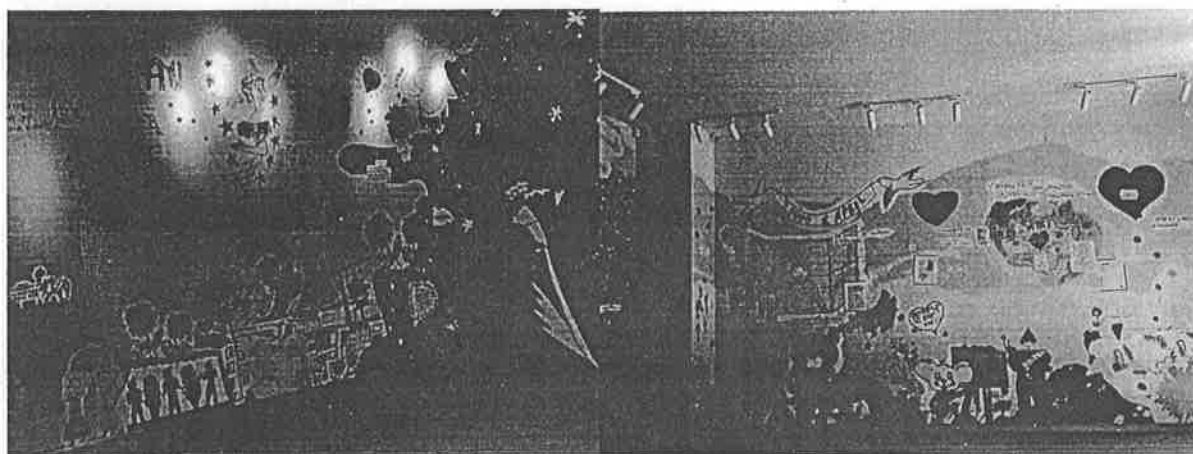
Spomen-soba također ima za cilj da pruži posjetiteljima prostor za razmišljanje o prošlosti, kako bi se izgradilo bolje razumijevanje sadašnjosti i doprinijelo miroljubivijem društvu. U tom smislu, ovaj projekat ima važnu ulogu u procesima pomirenja i suočavanja sa prošlošću. Realizacija ovog značajnog projekta suočila se s nizom izazova, posebno u fazi javnih nabavki. Naime, prvi tender za opremanje i izgradnju spomen-sobe bio je poništen zbog proceduralnih

poteškoća i nedostatka odgovarajućih ponuda. Nakon toga, pokrenuta je druga procedura javne nabavke, međutim, odabrani ponuđač nije bio u mogućnosti izvršiti ugovorene obaveze u skladu s planom, te je podnio inicijativu za raskid ugovora. Ovo je rezultiralo dodatnim odgađanjima u realizaciji projekta.

Trenutno je u toku novi tender, koji uključuje poboljšane tehničke specifikacije i detaljnije planiranje kako bi se osigurao uspješan završetak radova. Uprkos izazovima, očekuje se da će spomen-soba biti otvorena do 19. septembra 2024. Godine. Ovo je ključan rok za otvaranje, iako se završetak svih pratećih aktivnosti planira za septembar 2024. godine.



„Sarajevski Spomenar“ predstavlja ne samo mjesto sjećanja na ubijenu djecu Sarajeva, već i važan korak u očuvanju kolektivnog pamćenja o tragediji koja je zadesila grad tokom opsade. Kroz tematske izložbe, radionice i predavanja, spomen-soba će postati centar za edukaciju o ljudskim pravima, ratnim zločinima i ulozi djece u ratnom periodu. Ovo će omogućiti mladim generacijama da uče o prošlosti na način koji doprinosi izgradnji miroljubivijeg i pravednijeg društva.



Edukativni programi će biti fokusirani na promociju solidarnosti, empatije i razumijevanja, sa ciljem da doprinesu širem društvenom dijalogu o važnosti sjećanja i opraštanja, kao i o nužnosti suočavanja sa prošlošću kako bi se izgradila bolja budućnost.

Realizacija Spomen-sobe „Sarajevski Spomenar“ suočila se s ozbiljnim izazovima u fazi implementacije, posebno u segmentu javnih nabavki i koordinacije izvođača radova. Ipak, usprkos ovim preprekama, projekat napreduje.

Otvaranje spomen-sobe bit će značajan događaj za Sarajevo, jer će poslužiti kao trajni podsjetnik na stradanja djece tokom rata, ali i kao simbol nade u bolju budućnost, u kojoj će sjećanje na nevine žrtve služiti kao temelj za izgradnju trajnog mira.

## **AKTIVNOSTI Bistrička stanica - muzejska postavke „Valter brani Sarajevo”**

**Datum otvaranja postavke: 9. maj 2024.**

Ovaj izvještaj pruža detaljan prikaz realiziranih aktivnosti u sklopu projekta „Valter brani Sarajevo“. Sve planirane aktivnosti uspješno su realizirane u skladu s definiranim planom, čime je doprineseno očuvanju i unapređenju kulturne baštine Sarajeva. Muzej, posvećen kulturnom filmskom ostvarenju rediteljskog velikana Hajdurina Šibe Krvavca, zasigurno će postati jedna od najatraktivnijih turističkih destinacija.

### **Svečano otvaranje**

Svečanom otvorenju prisustvovala je gradonačelnica Benjamina Karić koja je istaknula kako je muzej simbolično otvoren na 9. maj - Dan pobjede nad fašizmom i Dan Evrope.





### *Svečano otvaranje*

Detaljnija razrada postavke muzeja pokazuje da je naglasak stavljen na potpuno uranjanje posjetilaca u svijet filma, kroz pažljivo kreirane rekonstrukcije scena koje oživljavaju ključne trenutke i likove. Svaki aspekt izložbe doprinosi stvaranju autentičnog okruženja, a posebno se ističe upotreba voštanih figura redatelja i glavnih likova, čime se postiže iluzija njihove prisutnosti u stvarnom prostoru. Ove figure su vjerodostojni prikazi ličnosti, što posjetiteljima daje priliku da se doslovno nađu „licem u lice“ s protagonistima filma.

Scenografski elementi su korišteni kako bi se precizno rekreirali filmski setovi, uključujući detalje koji su prisutni u originalnim scenama, od pozadine, preko rekvizita, do najmanjih detalja koji stvaraju atmosferu. Na taj način, posjetioци se mogu osjećati kao da se nalaze u samom filmu, prolazeći kroz iste prostore kao i glavni junaci. Kostimografija također ima ključnu ulogu u ovom procesu, jer su originalni kostimi korišteni kako bi se dodatno pojačala autentičnost rekonstrukcija.

Prateći materijali uključuju širok spektar eksponata, od rukopisa, storyboardova, filmskih rekvizita do originalnih scenarija i nacрта, pružajući uvid u stvaralački proces. Time se omogućuje da posjetioци ne samo uživaju u finalnom proizvodu već da saznaju više o kreativnim i tehničkim aspektima produkcije.

Također, upotreba audio-vizualnih tehnologija, poput zvučnih efekata, doprinosi modernom pristupu postavci. Ove tehnologije omogućuju dinamičnu prezentaciju filmskih scena,

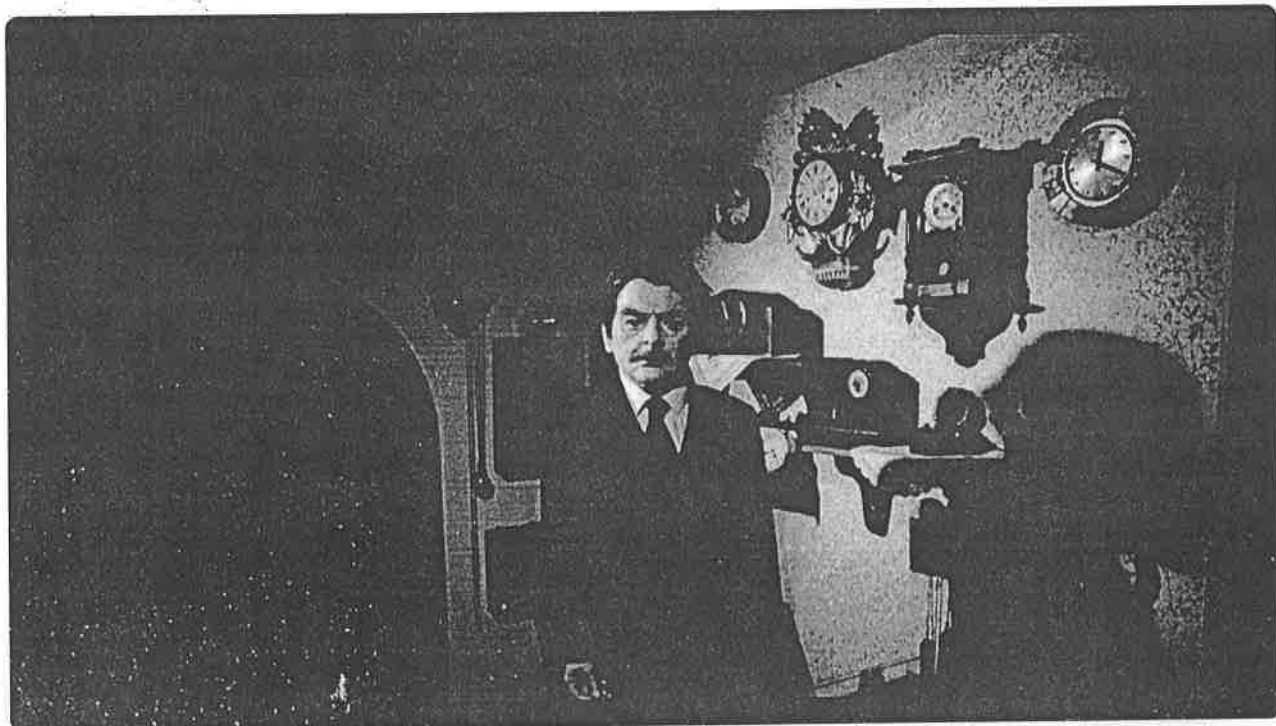
uključujući audio-vizualne efekte korištene u filmu, što dodatno pojačava impresiju i doživljaj. Posjetioци tako mogu čuti originalne dijaloge i muziku.

Jasmin Duraković, kao autor ideje i koncepta, uz podršku brojnih profesionalaca iz Sarajeva i BiH, postavio je temelje za projekt koji ne samo da slavi filmsku industriju, već i povezuje publiku s bogatom kulturnom i umjetničkom baštinom. Ova postavka pruža jedinstvenu priliku da se publika ne samo poveže s filmskim stvaralaštvom, već i upozna s lokalnim umjetničkim potencijalom i kreativnim kapacitetom BiH, naglašavajući važnost očuvanja filmske tradicije u regiji.

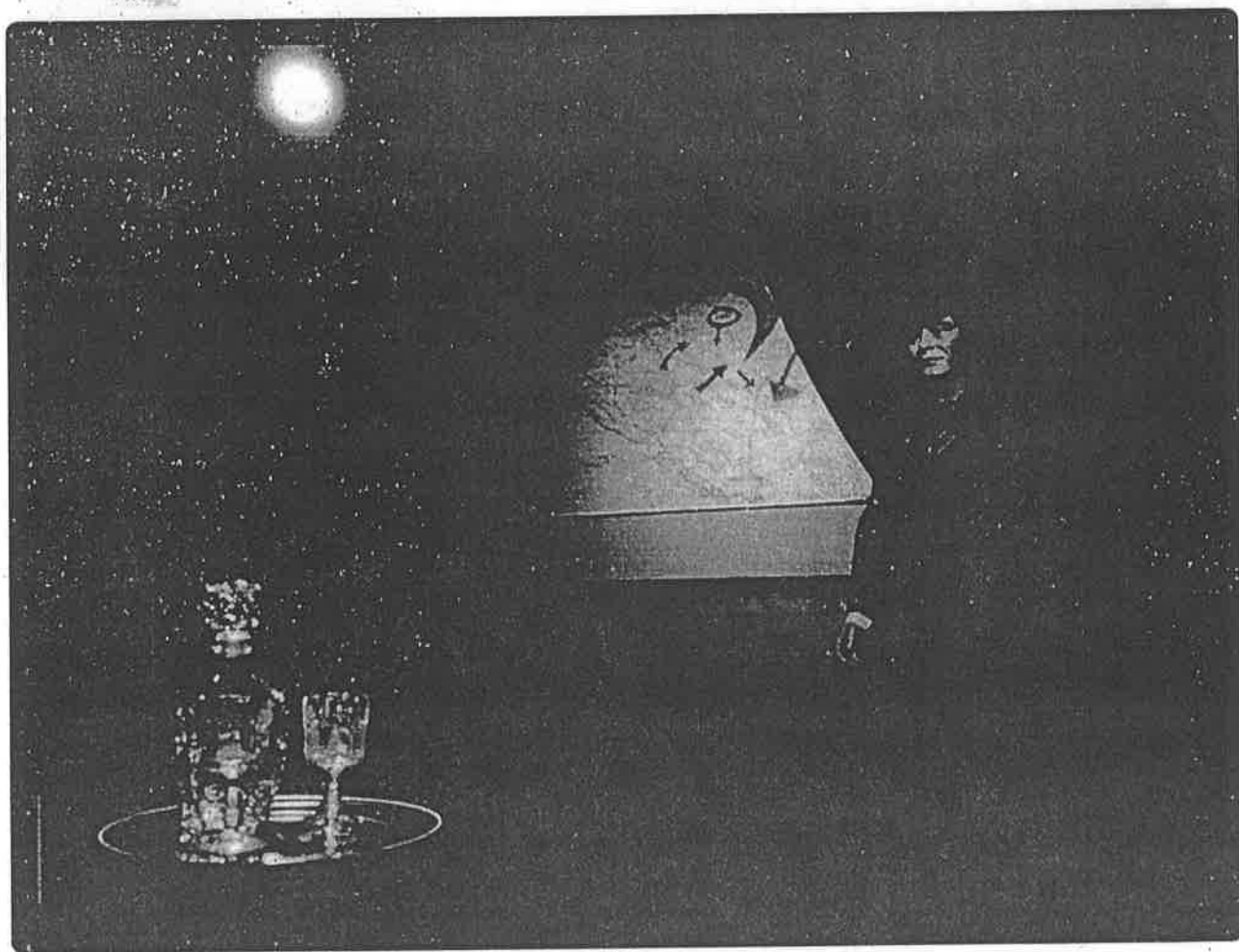


*Atmosfera před otvorenje*

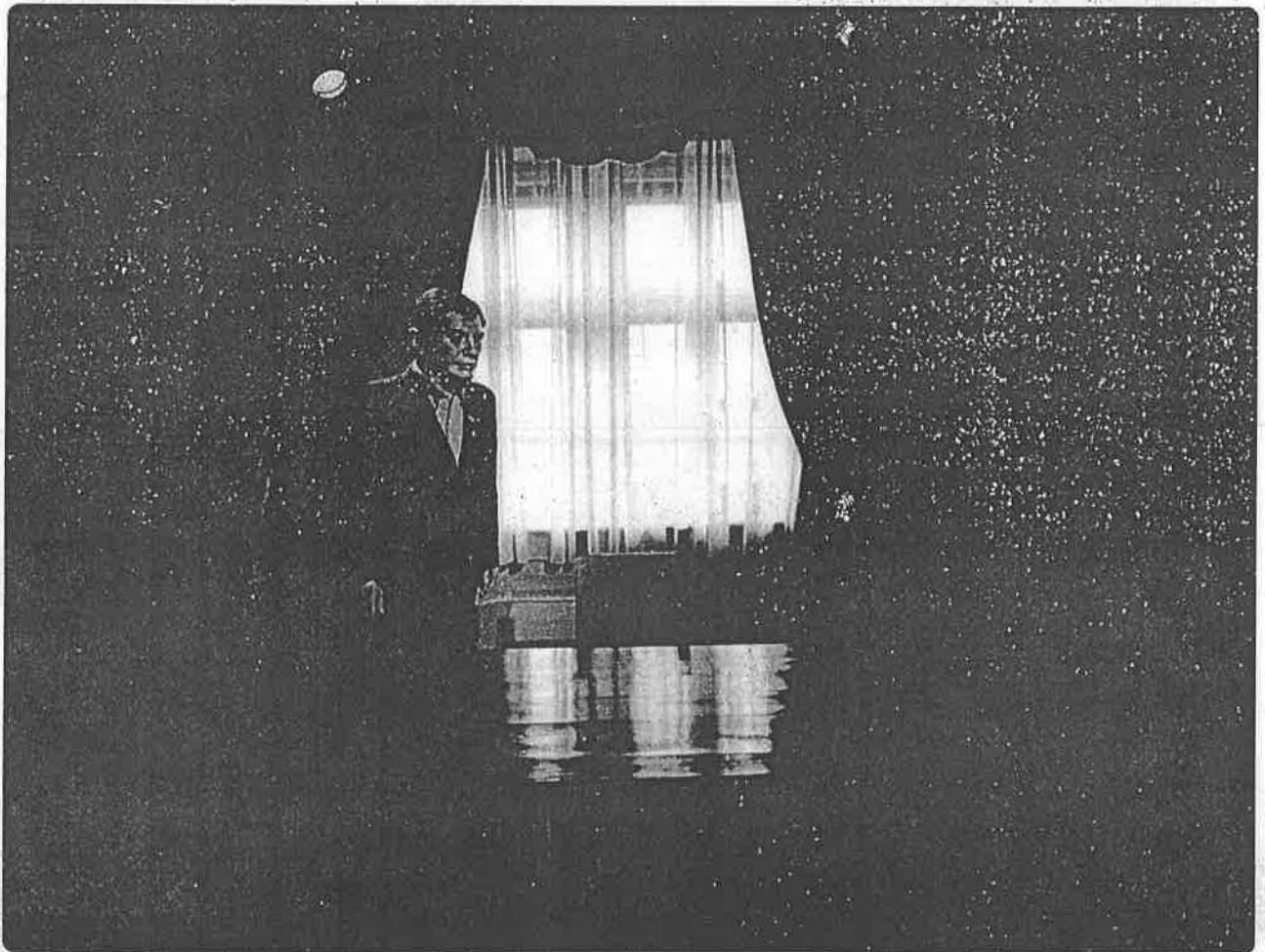
Partneri u projektu otvaranja muzeja uključuju Grad Sarajevo, JU „Gradski muzeji“, Filmski centar Sarajevo, Vlada Kantona Sarajevo i Visit Sarajevo.



*Detalji postavke*



*Detalji postavke*



*Detalji postavke*

### **Realizirane aktivnosti**

Cilj ovog projekta bio je unapređenje cjelokupnog iskustva posjetilaca kroz modernizaciju muzejskih postavki, očuvanje kulturne baštine, te privlačenje nove i šire publike. Projekt je uključivao niz specifičnih aktivnosti koje su bile pažljivo osmišljene i izvedene kako bi se postigli ovi ciljevi. Svaka aktivnost bila je usmjerena na različite aspekte poboljšanja muzejske postavke, od estetskih i tehnoloških do interpretativnih i funkcionalnih.

#### **1. Analiza trenutne postavke**

U prvoj fazi projekta, tim stručnjaka proveo je **detaljnu analizu postojeće muzejske postavke**. Ova analiza bila je od presudne važnosti za identificiranje ključnih nedostataka i područja koja su zahtijevala poboljšanje. Analizirana je svaka komponenta izložbenog prostora, uključujući artefakte, scenografiju, tehnologiju, pa čak i raspored hodanja posjetitelja kroz prostor.

Analiza je obuhvatila:

- Stanje fizičkih objekata u postavci: identificiranje oštećenja ili znakova starenja koji bi mogli narušiti doživljaj.
- Estetsku povezanost elemenata: koliko skladno svi dijelovi postavke komuniciraju priču muzejske postavke.
- Funkcionalnost tehnologije: provjera funkcionalnosti postojećih sadržaja, audio, video i svjetlosnih efekata.

Rezultati ove analize pružili su osnovu za daljnje aktivnosti. Izvještaji su identificirali specifične dijelove izložbenog prostora koji su trebali biti poboljšani, te su definirane prioritetne mjere koje bi imale najveći utjecaj na poboljšanje iskustva.

## 2. Scenografija

Na temelju rezultata analize, tim je krenuo u **izradu novih scenografskih elemenata**. Scenografija je ključni element muzejskog iskustva jer stvara vizualni i emocionalni dojam koji nadilazi jednostavno izlaganje predmeta. Cilj ove faze bio je da se muzej ne doživljava kao statična zbirka artefakata, već kao živa priča u kojoj svaki detalj doprinosi razumijevanju konteksta i historije.

Izrada scenografskih elemenata obuhvatila je:

- **Izbor materijala:** Pažljivo su odabrani materijali koji će biti korišteni u scenografiji, vodeći računa o njihovoj izdržljivosti, ali i vizualnom utjecaju. Na primjer, korišteni su autentični materijali slični onima iz povijesnog perioda koji se prezentira.
- **Prostorna rješenja:** Novi scenografski elementi dizajnirani su tako da ne ometaju tok posjetilaca kroz prostor, već da ih vode kroz izložbu, stvarajući logičan slijed priče. Implementirani su prostorni efekti koji povećavaju dojam dubine i obuhvata postavke.

## 3. Patiniranje zidova

**Patiniranje zidova** je tehnika koja se koristi kako bi se zidovi ili površine činili starijima i istrošenima, što doprinosi autentičnoj atmosferi i historijskom kontekstu prostora. Ova tehnika je ključna za muzejsku postavku koji pokušavaju oživjeti prošlost i pružiti posjetiteljima osjećaj putovanja kroz vrijeme.

Patiniranje je uključivalo:

- **Odabir tehnike:** Razmatrane su različite tehnike patiniranja koje bi najbolje odgovarale specifičnom historijskom kontekstu muzejske postavke. Na primjer, korištene su tamnije i zagasite nijanse kako bi se dočarala atmosfera filma.
- **Održavanje strukturalne stabilnosti:** Iako je cilj bio stvoriti vizualni dojam starosti, bilo je važno zadržati funkcionalnost i dugotrajnost zidova. Stoga su korišteni materijali koji ne oštećuju strukturu, ali pružaju željeni efekt.

- **Uklapanje s drugim elementima:** Patinirani zidovi morali su se skladno uklopiti s novim scenografskim elementima, kako bi se postigla cjelovita vizija izložbenog prostora. Ova faza je također uključivala prilagođavanje svjetlosnih efekata kako bi se naglasila tekstura i slojevitost zidova.

#### 4. Audio-vizualni sadržaji

Jedna od najvažnijih faza projekta bila je **implementacija modernih audio-vizualnih sadržaja**. Tehnologija ima ključnu ulogu u stvaranju interaktivnog i dinamičnog iskustva za posjetitelje, posebno u muzejima koji žele komunicirati s mlađom publikom i onima koji su naviknuti na digitalne medije.

Ovaj segment obuhvatao je:

- **Zvučni efekti:** Zvučni elementi su dodani na različite dijelove izložbe kako bi se poboljšala atmosfera. Na primjer, u dijelovima muzejske postavke koji prikazuju filmsku radnju Zisa ili sahadžijsku radnju Seada Kapetanovića, diskretni zvučni efekti poput zvuka koraka, samog glasa, stvarali su dodatnu emotivnu dubinu.
- **Video projekcije:** Na zidu muzejske postavke postavljen je veliki video ekran koji pruža dodatni vrijednost. Na njemu se prikazuje film Valter brani Sarajevo gdje posjetitelji mogu vidjeti cijeli film.

Svi ovi segmenti projekta bili su međusobno povezani i usmjereni ka stvaranju inovativnog, informativnog i estetski privlačnog muzejskog prostora. Projekt je, kroz detaljno planiranje i izvođenje, uspješno kombinirao očuvanje kulturne baštine s modernizacijom muzejskih sadržaja, što je rezultiralo ne samo očuvanjem historijskih vrijednosti, već i njihovom prezentacijom na način koji je prilagođen savremenom posjetiocu.



**Bosna i Hercegovina  
Federacija Bosne i Hercegovine  
JU „Gradski Muzeji“ Sarajevo**

**IZVJEŠTAJ**

**o izvršavanju Budžeta JU „Gradski Muzeji“ Sarajevo  
za period 01.01. do 30.06.2024. godine**

Sarajevo, Juli 2024. godine

## OBRAZLOŽENJE

### RAZLOZI DONOŠENJA

Prema Zakonu o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19, 25a/22) propisano je planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, budžeta Kantona, gradova i općina, zaduživanje, garancije i upravljanje dugom, računovodstveno izvještavanje, nadzor i revizije budžeta. Članom 92. istog zakona je naznačeno da općinske i gradske službe za finansije dužne su dostaviti periodične izvještaje općinskom i gradskom vijeću i kantonalnim ministarstvima u roku 20 dana po isteku obračunskog perioda.

### IZVRŠAVANJE BUDŽETA JU „GRADSKI MUZEJI“ SARAJEVO ZA PERIOD 01.01.-30.06.2024 GODINU

Budžet JU “Gradski Muzeji” Sarajevo za 2024. godinu usvojen je na 35. sjednici Gradskog vijeća održanoj 24.01.2024. godine. Iznos usvojenog Budžeta JU “Gradski Muzeji” Sarajevo za 2024 godinu iznosi 525.000,00 KM ( 445.000,00 KM Budžet Grad Sarajevo transferi , 80.000,00 KM planirani vlastiti budžet ).

#### I PRIHODI

Ukupno ostvareni prihodi i primici Budžeta JU “Gradski Muzeji” Sarajevo za period 01.01.-30.06.2024 godine iznose 472.994,00 KM. Iznos od 47.685,00 KM je vlastiti prihod od prodaje ulaznica ,iznajmljivanja prostorija muzeja kao i prodaja suvenira, što čini 59,60% od plana ostvarenja vlastitih prihoda, dok iznos od 13.018,00 KM prihod / transfer od inostranih vlada Swizwrland ambasada , iznos od 1.936,00 KM prihod od drugih nivoa vlasti Balkanska mreža muzeja, iznos od 131.301,00 KM prihod od Ministarstva kulture i sporta Kantona Sarajevo za realizaciju projekta povodom otvaranja 60. Bijenala savremene umjetnosti u Veneciji, iznos od 15.000,00 KM za realizaciju projekta pod nazivom Održavanje I realizacija manifestacije otvaranja Muzeja Valter brani Sarajevo, i iznos primljenih tekućih transfera Grad Sarajevo 264.053,00 KM što ukupno iznosi 59,33% od plana 2024. godine.

Pored navedenih prihoda ostvarenih u 2024 godini, u tabeli su prikazani neutrpšeni prihodi za 2023. godine za realizaciju projekata Produkcija izložbene postavke Sarajevski spomenar. i Valter brani Sarajevo.

Prijedlog Budžeta JU „Gradski Muzeji“ Sarajevo za 2024. godinu sačinjen je na bazi pokazatelja izvršenja Budžeta u 2023. godini i ranijim godinama, metodom poređenja i procjenom vrijednosti budžetskih veličina.

Iako iskazano izvršenje izdataka Budžeta 01.01.2024.- 30.06.2024. godine obuhvata kompletno dospjele obaveze koje se mogu prikazati kao izvršenje Budžeta za navedeni period 2024. godine, moguća su odstupanja konačne od prikazane realizacije.

To istovremeno znači da ispunjenje obaveze realnog planiranja Budžeta za 2024. godinu u momentu njegove pripreme zahtjeva da se procjena neutrošenih sredstava iz 2023. godine bazira na utvrđenim neutrošenim sredstvima iz 2023. godine, te da se ista uvrste u Prijedlog Budžeta za 2024. godinu kako bi ista bila operativna nakon usvajanja Budžeta.



Eventualne korekcije prenijetih sredstava koje mogu biti utvrđene nakon završnog računa i računovodstvenog usaglašavanja stanja i koje će biti iskazane u konačnom Izvještaju o izvršenju Budžeta za 2023. godinu, bit će iskazane u narednim budžetskim dokumentima, kao konačni raspored budžetskog suficita iz 2023. godine.

U skladu sa navedenim, raspored neutrošenih sredstava iz Budžeta 2023. godine u Prijedlogu Budžeta za 2024. godinu obuhvata raspored (procjene) neutrošenih sredstava raspoređenih:

- za iste namjene kao u prethodnoj godini ,za nastavak realizacije projekata iz 2023 godine (izvršavanje ugovorenih i drugih obaveza JU „Gradski Muzeji“ Sarajevo),
- za budžetske stavke na kojima je potrebno planirati dodatna sredstva u skladu sa raspoloživim izvorima sredstava.

Prikazani podaci za Budžet 2024. godine obuhvataju i sredstva koja su pojedinačnim odlukama uvrštavana u Budžet 2024. godine u toku godine. Podaci izvršenja Budžeta 2024. godine sa 30.06.2024. godine iskazani su uvažavajući izvršene preraspodjele i rasporede tekuće rezerve koji su prikazani u okviru izvršenja za planirane budžetske stavke. Pored navedenog, dio planiranih preraspoređenih sredstava nije nužno i realiziran sa 30.06.2024. godine nego je samo ugovoren i bit će predmet finansijske realizacije u narednom vremenskom periodu.

U skladu sa svim navedenim činjenicama, budžetska sredstva u Prijedlogu Budžeta za 2024. godinu iznose ukupno KM 525.000,00 od čega su 445.000,00 KM primitci od Grada I 80.000,00 KM vlastiti prihod dok ukupan iznos prihoda iznosi 771.355,00 KM i povećana su za KM 246.355,00 u odnosu na Nacrt Budžeta za 2024. godinu.

Povećanje se odnosi na:

- KM 80.000,00 povećanja planiranog prihoda i primitika tekućeg perioda 2024. godine
- KM 85.100,00 povećanja procijenjenih prenijetih neutrošenih sredstava iz 2023. godine (nakon ukalkulisavanja obaveza u izvršenje Budžeta 2023. godine), projekat “Spomenar soba” i „Valter brani Sarajevo“,
- KM 146.301,00 povećanje od primitka Ministarstva culture I sporta Kantona Sarajevo za projekat 60. Bijenale savremene umjetnosti u Veneciji
- KM 1.936,00 povećanje od primitka Balkansa mreža muzeja
- KM 13.018,00 povećanje od primitka Šfircarska ambasada za realizaciju projekta 40.godišnjica Olimpijskih igara u Sarajevu.

**Tabela: Ukupno ostvareni prihodi i primici**  
**OSTVARENI PRIHODI ZA PERIOD 01.01.2024-30.06.2024.godine**

Ekonomski kod	Naziv stavke	Budžet JU „Gradski Muzeji“ Sarajevo 2024 godinu	Ukupno ostvareni prihod 01.01.-30.06.2024.	Index%4/3
1	2	3	4	5
722631	Vlastitiprihod budžetskih korisnika	80.000,00	47.685,00	59,60%
731111	Primljeni tekući transferi od inostranih vlada	13.018,00	13.018,00	100,00%
732115	Primljeni tekući transferi od gradova za Spomenar sobu i Valter brani Sarajevo	85.100,00	85.100,00	100,00%
731121	Primljeni tekući transfer od Balkanska mreža muzeja	1.936,00	1.936,00	100,00%
732114	Primljeni tekući transferi od kantona	146.301,00	146.301,00	100,00%
732115	Primljeni tekući transferi od gradova	445.000,00	264.053,00	59,33%

## I RASHODI I IZDACI

Izdaci i rashodi JU „Gradski Muzeji“ Sarajevo su budžetom za 2024. godinu planirani u iznosu od 525.000,00 KM.

Rashodi i izdaci se priznaju u trenutku nastanka obaveze, što je modificirani računovodstveni princip nastanka događaja regulisan članom 76. Zakona o budžetu FBiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19, 25a/22).

**Tabela: Ukupno realizovani rashodi i izdaci**

Ekon.kod	OPIS	Budžet JU Gradski Muzeji Sarajevo za 2024	Izvršenje budžeta 01.01.- 30.06.2024.	Index 5/3
1	2	3	5	6
	<b>Ju Gradski Muzeji Sarajevo</b>			
<b>A</b>	<b>TEKUĆI IZDACI (611000+612000)</b>			
611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	259.364	128.244,00	49,44%
611100	Bruto plaće i naknade plaća	199.100	94.499,00	47,46%
611200	Naknade troškova zaposlenih	60.264	33.746,00	55,99%
612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	24.000		
612110	Doprinosi poslodavca	24.000	11.061,00	46,08%
<b>B</b>				
613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	454.355	204.936,00	45,10%
613100	Putni troškovi	3.465	2.034,00	58,70%
613200	Izdaci za energiju	12.000	4.531,00	37,75%
613216	Izdaci za gas	12.000	4.539,00	37,82%
613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	4.350	2.258,00	51,91%
613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	10.000	7.394,00	73,93%
613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	1.000	-	-
613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	2.000	519,00	25,95%
613700	Izdaci za tekuće održavanje	11.000	3.421,00	31,10%

613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	3.000	1.020,00	33,96%
613900	Ugovorene i druge posebne usluge	395.541	179.220,00	45,31%
C	V UKUPNO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (821000)			
821	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	33.635	19.954,00	59,33%
823300	Nabavka opreme	0		
	<b>Ukupno za: JU "Gradski muzeji" Sarajevo</b>	<b>731.355,00</b>	<b>364.196,00</b>	<b>49,79%</b>

Rashodi i izdaci JU „Gardski Muzeji“ Sarajevo za period 01.01.-30.06.2024. godine izvršeni su u iznosu od 364.196,00 KM, ili 49,79 % od plana.

#### **Bruto plate:**

Troškovi zaposlenih u periodu 01.01.2024 - 30.06.2024 godine:

Bruto plaće zaposlenih (KM 128.244,00) i doprinosi poslodavca (KM 11.061,00) baziraju se na prosječnom broju stvarno zaposlenih (prosječan broj zaposlenih, prema broju radnih sati za posljednji izvještajni period, je 9 uposlenika), u skladu sa važećim propisima i odlukama, a prema slijedećoj kvalifikacionoj strukturi uposlenika sa:

- visokom stručnom spremom (4 uposlenika),
- srednjom stručnom spremom (4 uposlenika),
- nižom stručnom spremom (1 uposlenika).

Pored zaposlenih obzirom na planirane aktivnosti za 2024. godinu potreba za novim uposlenicima veća je od navedene stoga smo potpisali Sporazum sa Federalnim zavodom za zapošljavanje o sufinansiranju – Program prvo radno iskustvo, program posao za sve i druge prilike a u svrhu popunjavanja ljudskih resursa.

Planirana sredstva za navedene namjene potencijalno će biti potrebno usklađivati i prema zakonskim obavezama ukoliko budu doneseni novi propisi i budu poznati efekti najavljenih reformi u oblasti oporezivanja dohotka i obračuna doprinosa, kao i samog povećanja plata.

Izvršenje ukupne naknade bruto plata i naknade troškova zaposlenih u okviru kojih se nalaze troškovi za prevoz sa posla i na posao, naknade za topli obrok, regres za godišnji odmor, otpremnine zbog odlaska u penziju, jubilarne nagrade, i slično, kao i pomoći u slučaju smrti ili teže bolesti, za period 01.01.-30.06.2024. godine iznose 128.244,00 KM, što je 49,44 % od plana.

Izvršenje pozicije doprinosi poslodavca, zaposlenih iznosi 11.061,00 KM što iznosi 46,08 % planiranog.

### Plaće i naknade troškova zaposlenih

Ekon.kod	OPIS	Budžet JU Gradski Muzeji Srajevo za 2024	Izvršenje budžeta 01.01.- 30.06.2024.	Index 5/3
1	2	3	5	6
	<b>Ju Gradski Muzeji Sarajevo</b>			
<b>A</b>	<b>TEKUĆI IZDACI (611000+612000)</b>			
<b>611000</b>	<b>Plaće i naknade troškova zaposlenih</b>	259.364	128.244,00	49,44%
611100	Bruto plaće i naknade plaća	199.100	94.499,00	47,46%
611200	Naknade troškova zaposlenih	60.264	33.746,00	55,99%
<b>612000</b>	<b>Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi</b>	24.000		
612110	Doprinosi poslodavca	24.000	11.061,00	46,08%

### Izdaci za materijal i usluge

Sredstva za materijal i usluge planirana su u iznosu KM 291.636,00 i u odnosu na Nacrt Budžeta za 2024. godinu veća su za KM 162.719,00 raspoređenih tekućih sredstava uz dodatni raspored prenosa neutrošenih sredstava u iznosu KM 33.635,00.

Kao i prethodnih godina, u okviru ove kategorije izdataka, cilj je zadržati ili reducirati tekuće izdatke uz nužna usklađenja koja su izvršena uzimajući u obzir realna kretanja cijena za energente i određene proizvode i usluge kao posljedice općeg rasta cijena, ali i dalje uz obavezu provođenja dodatnih ušteda na svim troškovima koji neće uticati na nesmetani rad JU "Gradski Muzeji" Sarajevo.

To podrazumijeva i osiguranje potrebnih sredstava za odgovoran odnos za tekuće održavanje imovine s ciljem sprječavanja nastanka novih troškova i eventualnih dodatnih ulaganja.

Prilikom razmatranja ukupnih sredstava raspoređenih za tekuće izdatke, bitno je imati u vidu strukturu izvora sredstava raspoređenih za finansiranje.

U skladu sa navedenim, u okviru izdataka za materijal i usluge najviše je raspoređeno na budžetsku poziciju:

- Ugovorene i druge posebne usluge  
Najznačajnije povećanje sredstava u odnosu na Nacrt u ovoj kategoriji izdataka, a koje se dijelom odnosi na prenos neutrošenih sredstava iz prethodne godine kao i ugovorenih i drugih obaveza a sve u skladu sa Ugovorom o grantu i projekta Produkcija izložbene postavke Valter brani Sarajevo.

U skladu sa Instrukcijom o knjiženju transfera između različitih nivoa vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine (objavljenom na web stranici Federalnog ministarstva finansija), te usklađivanju budžetskih pozicija sa stvarnim izdacima, izvršene će biti korekcije budžetskih pozicija na kojima se planiraju završne faze projekta Spomenar soba.

Izdaci za materijal i usluge obuhvataju različite vrste troškova, tu spadaju putni troškovi, izdaci za energiju, izdaci za komunalne usluge, nabavka materijala, usluge prevoza i gorivo, unajmljivanje imovine i opreme, tekuće održavanje, osiguranje, bankarske i ugovorene usluge, pomoćni materijal – razne sijalice na izložbenim objektima, materijal za higijenu za 3 (tri) muzejska objekata, potreban pomoćni materijal prilikom postavki izložbi i manifestacija i slično. Također su završene predviđene aktivnosti u okviru projekta „Valter brani Sarajevo“, na osnovu odobrenih sredstava iz Budžeta Grada Sarajeva za 2023. godinu broj: 01/10-11-7834-1/23 od 14.12.2023. dodijeljen je novac za sufinansiranje projekta revitalizacije postavke muzeja „Valter brani Sarajevo“ na Bistričkoj stanici, otkupa knjige Šejle Kamerić, te redizajna kataloga Olimpijskog muzeja – 40.goišnjica Olimpijskih igara u Sarajevu 1984. godine. Sve planirane aktivnosti uspješno su realizirane u skladu s definiranim planom.

Izdaci za materijal i usluge u posmatranom periodu izvršeni su u iznosu od 204.936 KM, što predstavlja izvršenje od 45,10 % od ukupno planiranih rashoda za ove svrhe.

#### Izdaci za materijal i usluge

Ekon.kod	OPIS	Budžet JU Gradski Muzeji Sarajevo za 2024	Izvršenje budžeta 01.01.- 30.06.2024.	Index 5/3
1	2	3	5	6
<b>613000</b>	<b>Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge</b>	<b>454.355</b>	<b>204.936,00</b>	<b>45,10%</b>
613100	Putni troškovi	3.465	2.034,00	58,70%
613200	Izdaci za energiju	12.000	4.531,00	37,75%
613216	Izdaci za gas	12.000	4.539,00	37,82%
613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	4.350	2.258,00	51,91%
613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	10.000	7.394,00	73,93%
613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	1.000	-	-
613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	2.000	519,00	25,95%
613700	Izdaci za tekuće održavanje	11.000	3.421,00	31,10%
613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	3.000	1.020,00	33,96%
613900	Ugovorene i druge posebne usluge	395.541	179.220,00	45,31%

Ekon.kod	OPIS	Budžet JU Gradski Muzeji Srajevo za 2024	Izvršenje budžeta 01.01.- 30.06.2024.	Index 5/3
1	2	3	5	6
C	V UKUPNO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (821000)			
821	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	33.635,00		
823300	Nabavka opreme	33.635,00	19.954,00	59,32%

Za nabavku stalnih sredstava u budžetu za 2024. godinu Muzej je planirao nabavku stalnih sredstava za potrebe tri objekta Bistrička stanica, Olimpijski muzej i Spomenar soba u iznosu od 10.000,00 KM, a u posmatranom periodu došlo je do izmjena gdje se odlukom o unosu sredstava povećala stavka nabavke opreme za iznos od 23.635,00 KM što ukupno iznosi 33.635,00 KM.

#### Nabavka opreme

U okviru nabavke opreme, planirana su sredstva prema iskazanim potrebama za nabavku:

namještaja i opreme za projekat Produkcija izložbene postavke Sarajevski spomenar.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava su izvršeni u iznosu od 19.954,00 KM, što predstavlja izvršenje 59,32% od ukupno planiranih rashoda za ove svrhe.



Senka Vrišimbegović